

3.6 KÄYTTÖTALOUSOSA VUOSILLE 2009 - 2011

Käyttötalousoosassa on toimitelimitäin ja tulosalueittain esitetty valtuuston hyväksyttäväksi määrärahat (menot) ja tuloarviot (tulot) sekä näiden erotuksena netto. Talousarviovuoden (TA 2009) määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia. Historiatietoina on esitetty vuoden 2007 tilinpäätöksen (TP 07) luvut ja vuoden 2008 talousarvioluvut (TA 2008). HK 2009 on hallintokunnan ehdotus ja KH TA 2009 on kunnanhallituksen ehdotus. **Kaikki määrärahat ovat 1000 euroina.**

Tulosalueilla on määrärahayhdistelmän lisäksi esitetty painopistealueet, sitovat ja muut tulostavoitteet, tunnusluvut, mahdolliset sitovat meno- ja tuloperusteet sekä vuoden 2009 tulot, menot ja netto. Arviot suunnitelmavuosien 2010 ja 2011 osalta ovat hallintokuntien esityksessä.

3.6.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

VAALIT

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	5	5	5	5	5	5	5
Toimintakulut	-5	-10	-5	-5	-5	-5	-5
Toimintakate	0	-5	0	0	0	0	0

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä Vesilahdessa. Sen tehtävänä on järjestää ennakkoäänestys, suorittaa vaalien toimittamiseksi tarpeelliset valmistelutoimenpiteet sekä kunnallisvaaleissa valmistaa ehdokaslistojen yhdistelmä, suorittaa vaalien tuloslaskenta ja vahvistaa vaalien tulos.

Suunnitelmakaudella äänestysaluejako ja vaalilautakuntien määrä säilyy ennallaan eli kolmena (Kirkonkylä, Narva ja Ylämäki).

Kesäkuussa 2009 toimitetaan europarlamenttivaalit.

3.6.2. TARKASTUSLAUTAKUNTA

TILINTARKASTUS

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7	-7	-9	-9	-9	-9	-9
Toimintakate	-7	-7	-9	-9	-9	-9	-9

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunta perehtyy toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sisältöön, asettamisprosessiin ja raportointijärjestelmiin. Luodaan edellytykset kattavaan sekä tehokkaaseen hallinnon ja talouden tarkastukseen kunnan organisaatiossa. Tarkastuslautakunta pyrkii oikea-aikaisella ja oikeisiin asioihin kohdistuvalla arviointitoiminnalla tuottamaan tietoa ja lisäarvoa Vesilahden kunnan strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset huomioon ottaen.

Tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota sisäisen valvonnan raportointiin kunnanhallituksen osalta sekä sisäisen valvonnan toimivuuteen ja ohjeistukseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Informatiivisen ja kunnan toimintoja ohjaavan arviointikertomuksen laatiminen.	Arviointikertomuksesta saatu palaute.	

Keinot ja panostukset

Tarkastuslautakunta tekee tarkastuskäyntejä kunnan eri toimipisteisiin, kuulee säännöllisesti viranhaltijoita sekä teettää mielipidekyselyitä. Myös kunnan eri hallintokuntien teettämiä asiakaskyselyjä ja tilastointeja käytetään hyödyksi.

Merkittävät TA-muutokset

Kevätkaudella 2009 toimii hetkellisesti kaksi tarkastuslautakuntaa yhtä aikaa. Valtuustokauden 2005-2008 tarkastuslautakunta laatii vielä arviointikertomuksen vuodesta 2008 ja valtuustokauden 2009-2012 uusi lautakunta aloittaa toimintansa. Uuden lautakunnan jäsenten kouluttautumiseen on varattu määrärahaa.

Täydellisen konsernitilinpäätöksen tarkastaminen vaatii lisää tarkastusresurssia.

3.6.3. KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen vastuulla ovat seuraavat tulosalueet: luottamushenkilöhallinto, yleishallinto, tukipalvelut, elinkeinotoimi, kaavoitus, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä maa- ja metsätilat.

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	1	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-153	-164	-176	-176	-176	-184	-189
Toimintakate	-152	-164	-176	-176	-176	-184	-189

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Vuonna 2009 aloittaa työskentelynsä uusi luottamushenkilöhallinto. Viime vuosien kunnan voimakas kasvu ja taloudellisen liikkumavaran kiristyminen asettavat erityisiä haasteita luottamushenkilöhallinnolle.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Uudet luottamushenkilöt saavat valmiudet tehtäviensä hoitamiseen	- Vuonna 2009 järjestetään valtuustoseminaari - Uusille luottamushenkilöille järjestetään koulutusta	
Kunnanhallitus ja - valtuusto päättävät terveen kunta-talouden vaatimista toimenpiteistä	- Talous- ja toiminta-raportoinnin kehittäminen - Kunnanhallitukselle ja - valtuustolle järjestetään kunnan strategioihin ja kokonaistalouden ohjaukseen sitoutumiseen tähtäävää koulutusta	

KUNNANHALLITUS

YLEISHALLINTO

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	68	61	64	64	64	65	65
Toimintakulut	-713	-878	-859	-859	-859	-884	-894
Toimintakate	-645	-817	-795	-795	-795	-819	-829

Vastuhenkilö

Hallintojohtaja Minna Hutko-Peltoniemi

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Yleishallinto sisältää hallinto- ja talouspalvelut sekä muun yleishallinnon (keskitetty atk, työllisyystyöt, joukkoliikenne, kuntakuva, kansainvälinen toiminta ja muu yleishallinto). Yleishallinto vastaa kunnan laskentatoimesta, rahoituksesta, tiedottamisesta, arkistoinnista, henkilöstöhallinnosta, tietohallinnosta, asumisasiosta sekä valvoo kunnan etua verotuksessa ja edistää muiden toimielinten tavoitteiden toteutumista tuottamalla niille palveluja. Yleishallinnosta käsin hoidetaan myös kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, useimpien toimikuntien ja osin tarkastuslautakunnan valmistelu-, täytäntöönpano- ja sihteeritehtävät.

Kunnan voimakkaan kasvun vaikutukset, seutuyhteistyö ja uuden luottamushenkilöhallinnon ”sisäänajo” asettavat erityisiä haasteita vuodelle 2009. Tampereen kehyskuntien ja Hämeenkyrön kunnan yhteinen talous- ja henkilöstöhallinnon hanke jatkuu vuonna 2009 siten, että kunnissa otetaan käyttöön sähköinen henkilötietojärjestelmä. Tämän myötä johtamiseen saadaan sähköisiä apuvälineitä / lomakkeita. Tavoitteena on luoda yhdenmukainen ja systemaattinen malli osaamisen johtamiseen, osaamisen ja koulutuksen hallintaan, suorituksen arviointiin, kehityskeskusteluihin ja rekrytointiin.

Viime vuosina tapahtuneet kunnan toimintaympäristön voimakas muuttuminen ja talouden kiristyminen luovat entistä enemmän haasteita systemaattiselle ja pitkäjänteiselle suunnittelulle. Yleishallintoon esitetään kirjanpitäjän toimen perustamista, jolloin taloustoimessa olisi riittävästi resursseja mm. talouden seurantaan sekä jäntevään ja kokonaisvaltaiseen talous- ja rahoitussuunnitteluun.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Koko kunnan esimiestyöskentelyn yhdenmukaistaminen sähköisten välineiden avulla	- Kouluttaminen - Sähköisten työvälineiden (tehtäväkuva-, osaamiskartoitus-, suorituksen arviointi- ja kehityskeskustelulomakkeet, sähköinen rekrytointi) käyttöönotto	
Kunnan esimiesten taloustuntemuksen syventäminen	- Kouluttaminen - Sähköisten talouden seurantavälineiden käyttöönotto	
Muiden hallintokuntien	- Seudullisen yhteistyön	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
vapauttaminen henkilöstö-, talous- ja tietohallinnon erityisosaamista vaativista tehtävistä	tekeminen; seudullinen tietohallinnon johtoryhmä, Pirnet-ohjausryhmä, henkilöstöhallinnon hr-toiminnallisuuksien ohjaus-/projektiryhmä, henkilöstöpäällikköjen palaverit, talousjohtajien palaverit - Yleishallinnon henkilöstön osaamisen ylläpito ja kehittäminen	
Tiedottamisen selkeys ja sujuvuus	- Aktiivinen tiedottaminen hallintokunnille ja henkilöstölle - Kunnanvaltuuston ja -hallituksen esityslistojen selkeys ja informatiivisuus - www-sivujen ajantasaisuus	
Asiantunteva, joustava, tehokas ja ystävällinen ulkoinen ja sisäinen asiakaspalvelu	- Yleishallinnon henkilöstön aktiivisen ja tarkoituksenmukaisen koulutautumisen ja itsensä kehittämisen tukeminen - Hyvä työilmapiiri - Kehityskeskustelut kerran vuodessa	
Vesilahden ja sen kuntalaisten kansainvälisten toimintojen mahdollistaminen ja konkreettisten yhteistyömuotojen luominen etenkin ystävyyskuntien / kuntalaisten kanssa	Vuonna 2009 kunnanhallitus hyväksyy kansainvälisen toiminnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	
Vastataan globalisoituvan toimintaympäristömme luomaan haasteeseen. Hyödynnetään EU:n tai muiden ulkopuolisten instanssien rahoitus	- Kunnanhallituksen suunnitelma 2009 - EU-rahoitus Town Twinning-seminaariin	
Osallistuminen Tampereen seutukunnan EU-yhteysjohtajan kautta seudulliseen kv- toimintaan	- Seudullinen toimintasuunnitelma ja tavoitteet	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
HR:n sähköisten lomakkeiden käyttöönotto / esimies	0	0	90 %
Viralliset vierailut ja kanssakäymiset ystävyyskuntiin ja /tai ystävyyskunnista + muut mahdolliset kanssakäymiset	4	5	4

Merkittävät TA-muutokset

Yleishallintoon esitetään kirjanpitäjän toimen perustamista. Talouspäällikön tehtävänkuva on tällä hetkellä liian laaja ja aikaa tulisi jäädä enemmän mm. taloussuunnitteluun. Kirjanpitäjä toimisi lisäksi kunnan IT-yhteyshenkilönä.

KUNNANHALLITUS

TUKIPALVELUT

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	955	1 151	1 408	1 408	1 408	1 409	1 409
Toimintakulut	-980	-1 196	-1 304	-1 304	-1 304	-1 330	-1 358
Toimintakate	-25	-45	104	104	104	79	51

Vastuhenkilö

Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Kati Lindeman

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Tukipalveluiden toimintakokonaisuus on tuottaa siivous-, ruoka- ja kuljetuspalveluita kunnan eri hallinnonaloille, henkilöstölle ja muille asiakkaille. Tulevaisuuden kehityssuuntana on laadukas, asiakaslähtöinen ja kustannustehokas tulosalue joka toimii nettobudjetoituna yksikkönä.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut tuottavat palveluja ammattitaidolla, hygieenisesti ja tuottavasti. Tarkoituksenmukaisella siivoustoiminnalla tuetaan asiakkaan hyvinvointia ja ylläpidetään rakennusten kuntoa ja pidennetään käyttöikää. Siivouspalvelut toimivat terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Vesilahti kuuluu Tampereen seutukuntien siivoushankintarenkaaseen. Tämä tuo yhtenäisemmän linjauksen kuuden kunnan toiminnolle sekä hyvät yhteistyöverkostot.

Asiakaslähtöisyyttä ylläpidetään erilaisten asiakastytyväisyyskyselyiden ja esille tulevien asioiden kautta. Nopea reagointi asiakkaan tarpeisiin ja toimiva yhteistyö tilaavien organisaatioiden kanssa on osa toimintatapaamme.

Siivottavat neliöt nousevat vuoden 2009 aikana mm. koulukeskuksen laajentumisen myötä. Siivousmitoitus on koululle tehty ja mitoituksen mukaan ensivuodelle tarvitaan yksi laitosapulainen lisää. Talousarvioon 2009 sisältyy laitospulaisen palkkauksesta aiheutuvat kustannukset. Valtuustolle tullaan esittämään vakinaisen laitospulaisen toimen perustamista. Siivottavien neliöiden kasvaessa kasvavat myös pesu- ja puhdistusainekustannukset 7,1 %. Tämä pitää sisällään myös aineiden hinnannousun n. 3-5 % aineista riippuen. Siivouskoneita on uusittu vuosien varrella ja ensi vuodelle hankitaan myös muutama lattioiden hoitoon tarkoitettu kone. Siivouspalvelujen kustannuksia vuodelle 2009 nostaa uuden työntekijän palkkakulut, kone- ja laitehankinnat sekä pesu- ja puhdistusaineiden käytön kasvu. Työmenetelmiä ja käytänteitä tullaan kehittämään jatkuvasti. Työntekijät ovat edelleen innokkaita opiskelemaan uutta ja näin myös siivoojien ammattitaito on päivitetty ja opintojen myötä osaaminen päivittyä myös tulevina vuosina.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Ammattiosaamisen ja koulutuksien ajan tasalla pitäminen	Mahdollisuus kouluttautua sekä tuetaan mahdollisuuksien mukaan oman osaamisen/kehittämisen ylläpitoa.	
Mitoitusten oikeellisuus sekä	Mitoitusten tarkennus mm.	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
uusien kohteiden mitoitus	päivähoidonyksiköissä	
Sisäisen tiedon siirto	Siivoustyönohjaajan sisäinen tiedonsiirto eri hallintokunnissa toimiville työntekijöille.	
Henkilöstön hyvinvointi sekä kuuleminen	Kehityskeskustelut	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Siivottavat neliöt	n. 10 000	n. 10 300	n. 13 300
kohteet (kpl)	17	17	17
Henkilöstö määrä	10	10	11

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Toimintatuotot	253 897	331 800	352 823
Toimintakulut	263 707	323 900	352 823
Toiminta kulujen kasvu %			8,9

Keinot ja panostukset

Tunnusluvuissa olevat neliöt siivotaan siivouspalvelujen toimesta. Muut kunnan siivottavat kohteet siivotaan esim. päivähoiton toimesta. Siivousaineet ja -välineet sekä ohjaus kaikkiin kunnan yksiköihin toimii siivouspalvelujen kautta, jolloin kulut näkyvät siivouspalvelujen talousarviossa. Siivousmitoitukset tullaan päivittämään ajan tasaisiksi päivähoiton yksiköissä. Tarpeen mukaan mitoitustarkennuksia tehdään muissakin kunnan siivouskohteissa. Kehyskuntien kanssa tehdyssä sairauspoissaolovertailussa Vesilahden kunnan siivoojilla oli prosentuaalisesti vähiten sairauspoissaoloja. Tämä on tavoitteena myös jatkossa. Siivoustyön- ohjaajan sisäisen tiedon siirto aloitetaan eri hallintokunnissa oleville työntekijöille. Siivoustyönohjaajalla on mahdollisuus jäädä eläkkeelle vuonna 2010.

Merkittävät TA-muutokset

Siivottavat neliöt kasvavat koulukeskuksen laajentumisen myötä ja sen seurauksena yhden vakituisen siivoojan palkkakustannukset ovat vuoden 2009 talousarviossa.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden tehtävänä on tuottaa asiakkaiden tarpeista lähteviä laadukkaita, ravitsemuksellisesti täyspainoisia ja ravitsemussuosituksen mukaisia ateriapalveluja tehokkaasti ja taloudellisesti. Vesilahti kuuluu Tampereen seutukuntien elintarvikehankintarenkaaseen. Tämä tuo yhtenäisemmän linjauksen kuuden kunnan ruokapalvelutoiminnoille sekä hyvät yhteistyöverkostot.

Vesilahden kunnan asukasmäärän nopea kasvu on kasvattanut myös ruokapalveluasiakkaitten määrä. Ateriasuoritteita on tuotettu ennustettua enemmän ja vuodelle 2009 suoritemäärät tulevat kasvamaan. Uutena palvelukokonaisuutena tuli veteraanien ateriapalvelu, joka on toiminut vuoden. Asiakkaita ateriapalvelun piiriin on ilmoittautunut myös enemmän verrattuna aloitus vaiheeseen. Toisena uutena kokonaisuutena on aloitettu terveyskeskuksen Anttilanhovi, jossa tarjotaan ympärivuorokautista ravitsemushoitoa vanhuksille. Lisäksi kokouskahvitukset yms. ovat huomattavasti kasvaneet. Nämä palvelukokonaisuudet ovat nostaneet ja tulevat nostamaan terveyskeskuskeittiön kustannuksia.

Elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet kuluvan vuoden aikana n. 10 % ja muutamien prosenttien nousupaineita on odotettavissa vielä vuoden vaihteessa. Elintarvikkeiden hinnannousun takana on mm. raaka-aineiden ja työvoimakustannusten hinnan nousu.

Ateriatuotanto terveyskeskuksen keittiöllä on lisääntynyt ja lisätyövoiman tarve tullaan selvittämään. Jos lisä työvoimantarvetta esiintyy, niin käytännössä tämä tarkoittaa työntekijää, joka siirtyy kunnan sisällä yksiköstä toiseen. Talousarvioon 2009 sisältyy vakituisen ruokapalvelutyöntekijän palkkauksesta aiheutuvat kustannukset ja mahdollisesti valtuustolle tullaan esittämään vakinaisen ruokapalvelutyöntekijän toimen perustamista vuodelle 2009.

Sijaismäärärahasprosentti on ruokapalveluissa korkeampi kuin edellisvuonna, koska vakinaisia henkilöitä on jäänyt osa-aikaeläkkeelle sekä eläkkeelle ja heitä sijaistavat määräaikaiset työntekijät. Myös tulevat, tiedossa olevat vuorotteluvapaitten tekijät vaikuttavat sijaismäärärahasprosenttiin korottavasti. Vastaavasti vakituisien henkilöiden palkkakustannukset ovat talousarviossa pienemmät kuin kuluvana vuonna.

Narvan keittiöön palkattiin määräaikainen työntekijä veteraaniateriapalvelun laajennuksen myötä. Työntekijä jatkaa tehtäviään määräaikaisena vielä vuoden 2009, jotta ateriapalvelun mahdolliset eri palvelumuodot saadaan selvitettyä. Kohonnut sijaismäärärahasprosentti johtuu em. asiasta. Narvan keittiön elintarvikkeiden prosenttia korottaa elintarvikkeiden hinnannousu sekä kasvavat ateriamäärät mm. päivähoidossa ja veteraaniruokailussa.

Yläasteen palvelukeittiö valmistuu kuluvan vuoden loppuun mennessä ja uudet tilat otetaan käyttöön vuoden alusta. Yläasteen ruokapalvelutoimintoihin ei suurempia toiminnallisia muutoksia ole vuodelle 2009 tulossa, vaikka ruokapalvelutoiminnan käynnistäminen uudessa keittiössä sekä uusien käytänteiden oppiminen/ opettaminen asiakkaille on varmasti erittäin haasteellista.

Ylämäen keittiön toiminnat ovat tasaantuneet hyvin. Aikaisempina vuosina tehdyt toimintamuutokset sekä tiivis yhteistyö terveyskeskuksen keittiön välillä on pienentänyt Ylämäen kustannuksia. Vakituisen ruokapalvelutyöntekijän jäädessä eläkkeelle ei tointa ole tarkoitus toistaiseksi laittaa vielä avoimeen hakuun. Ylämäen keittiön määräaikainen työntekijä jatkaa työtään ja määräaikaisuus perustuu työntekijän omaan pyyntöön.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Ammattiosaamisen ja koulutuksien ajan tasalla pitäminen	Mahdollisuus kouluttautua sekä tuetaan mahdollisuuksien mukaan oman osaamisen/ kehittämisen ylläpitoa	
Ruokapalvelun tuotantojärjestelmän tehokkaampi käyttö	Kiertävän ruokalistan kaikki ohjeet ruokapalvelun tuotantojärjestelmään	
Ruokapalvelutoimintojen kehittäminen	Otetaan käyttöön työntekoa helpottavat työtavat/ työnkierto	
Henkilöstön hyvinvointi sekä kuuleminen	Kehityskeskustelut	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Ateria suoritteet	271 324	310 165	353 270
Valmistuskeittiöt	2	2	2
Palvelukeittiöt	2	2	2

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Toimintatuotot	666 886	774 200	955 006
Toimintakulut	638 055	776 100	851 703
Toiminta kulujen kasvu %			9,7

Keinot ja panostukset

Ruokapalvelun elintarvikekustannusten kasvu tuo haasteita keittiöihin. Ateriatuotannon ja tuotantotapojen tarkastaminen on erittäin tärkeää jotta erilaisin ruokapalvelutoiminnoin voimme hallita kasvavia kustannuksia. Ruokapalvelun tuotanto-ohjelmiston käyttöasteen nosto luo hallittavuutta ruokapalvelun kustannuksiin.

Henkilöstön koulutus ja ammattitaidon ylläpito on erittäin tärkeää. Työntekijöitä kannustetaan opiskeluun, itsensä kehittämiseen sekä tuetaan mahdollista opiskelua. Vastuuntuntoinen, ammattitaitoinen sekä työtään arvostava henkilöstö tuo suuren panostuksen tukipalvelujen tuottamiseen. Siivous- ja elintarvikehankintarenkaiden tiivis yhteistyö ja toiminnan kehittäminen jatkuu entiseen tapaan. Yhteiset henkilöstön koulutukset ja erilaiset hankinnat tuovat tehokkuutta toimintaan. Elintarvikehankintarenkaan kehyskunnilla on vuoroittain vastuu hankintarenkaan toiminnan vetämisestä. Vesilahden kunnan 2 vuotinen puheenjohtajuuskausi alkoi ja kestää syksyyn 2010.

Merkittävät TA-muutokset

Poistoja ei ole aikaisempina vuosina huomioitu ruokapalveluissa kuluksi, joten ne vaikuttavat talousarvioon korottavasti (yhteensä poistoja on yli 100 000€). Uuden työntekijän palkkakustannukset sekä elintarvikkeiden jatkuva hinnannousu näkyy myös korottavasti ruokapalvelun talousarviossa.

Kuljetuspalvelut

Kuljetuspalvelut tuottavat erilaisia kuljetuksia kunnan eri yksiköille. Vesilahden kunnassa kuljetuksia hoitaa kirkonseudulla kunnan oma työntekijä leasing-autolla ja Narvassa taksiryrittäjä kahdella eri autolla. Kirkonseudun kuljetukset sisältävät sisäisen postin vientiä, ruokapalvelukuljetuksia, välinekuljetusta sekä siivousta. Lisäksi eri hallintokunnat tarvitsevat usein myös yksittäisiä kuljetuksia. Kuljettaja toimii myös satunnaisesti kiireapuna siivouksessa ja ruokapalvelussa. Kuljetuksessa käytettävä leasing-auto on tarkoituksenmukaista vaihtaa hieman käytännöllisempään malliin. Auton vaihtoon ei ole varattu rahaa, koska sen ei pitäisi vaikuttaa oleellisesti leasing-kustannuksiin.

Narvassa taksiryrittäjä hoitaa ateriapalvelukuljetukset sekä Narvan seudun päivähoidon ja Onkemäen koulun ateriakuljetukset. Sopimuskausi yksityisen yrittäjän kanssa päättyy syksyllä 2009 ja kevään aikana selvitetään kuljetustarpeet sekä tehdään tarvittaessa uusi kilpailutus. Narvan seudulla kuljetus tarve on kasvusuunnassa mm. uuden päivähoidon yksikön myötä. Kirkonseudun kuljetukset eivät tule tiettävästi lähivuosina kasvamaan. Jos tulevaisuudessa kirkonseudun päivähoidon yksiköitä yhdistetään, niin myös kuljettajan reitti lyhenee sekä vapauttaa hänen työaikaansa muihin tehtäviin.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Oikea aikaiset kuljetukset	Noudatetaan sovittuja aikatauluja	
Kuljetusreittien tarkennus/ ajoitus	Kuljetus reittiä tarkennetaan ja tarvittaessa muutetaan	
Henkilöstön hyvinvointi sekä kuuleminen	kehityskeskustelut	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
leasingauto	1	1	1
henkilöstö määrä	1	1	1
ostopalvelun määrä	1	1	1

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Toimintatuotot	34 667	45 000	46 506
Toimintakulut	34 653	44 700	45 506
Toimintakulujen kasvu %			4,0

Keinot ja panostukset

Kuljetusten oikea-aikaisuus on erittäin tärkeää. Aikataulutusten pitävyyteen sekä taloudelliseen ajotapaan kiinnitetään entistä enemmän huomiota.

KUNNANHALLITUS

ELINKEINOTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	13	1	12	12	12	13	13
Toimintakulut	-134	-150	-171	-171	-171	-175	-178
Toimintakate	-121	-149	-159	-159	-159	-162	-165

TEHTÄVÄALUE

Elinkeinotoimen hoito

Vastuhenkilö

Kehittämispäällikkö Markku Männikkö

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Elinkeinoelämän toimintaympäristöjen kehittäminen ja yrittäjyyden edistäminen kunnassa sekä Tampereen kaupunkiseudun asiointi- ja työssäkäyntialueella:

- yritysten toimintaympäristöjen kehittäminen (sujuvat tie- ja sähköiset yhteydet, kilpailukykyiset yritysalueet ja yritystontit, muuttovoittokunta-asiakaspohjan vahvistuminen)
- paikallisen omaehtoisen kehittämistoiminnan tukeminen (Lempäälä ja Vesilahti yrittämisen ja ympäristöjohtamisen mallikunniksi-kehittämishanke; Yrittäjäjärjestöt, kunnat, asiantuntijapalvelut).
- ohjelmaperusteisten investointi-, käynnistys- ja kehittämisvälineiden hyödyntäminen.
- osallistuminen seudullisiin elinkeino- ja työllisyyspoliittisiin kehittämishankkeisiin (Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehittämissyhtiö, GoTampere ja Lempäälä-Vesilahti yhteistyön syventämiseen).

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Yritysten toimintaympäristöjen kehittäminen.	Mt 301 parantaminen Toivola-Keihonen välillä tiesuunnitelman mukaisesti v. 2009 (Maarianmäen yritysalueen toimintaympäristön kehittyminen).	
Yritysalueiden infran rakentaminen: Virolaisen alue ja Kaakila.	Työllisyyspoliittinen investointiavustus po. yritysalueiden infran rakentamiseen hyödynnetty.	
Kuntaan sijoittuvat uudet yrityshankkeet, yritystonttikaupat sekä työpaikkojen nettomuutos v. 2009. Sidosryhmäyhteistyö.	Uusia yrityshankkeita kuntaan: 3 kpl. Yritystonttikauppoja: 3 kpl. Työpaikkojen nettomuutos: positiivinen. Sidosryhmäyhteistyö: - Vesilahden Yrittäjät ry/Mallikuntakehittämishanke.	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	- MTK Vesilahti ry/Lempäälän seudullinen maaseututoimisto ja Lempäälä-Vesilahti maaseutuohjelma 2009.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Mt 301 parantaminen v. 2009.	hankevalmistelua....	hankevalmistelua...	2,5 km
Työllisyyspoliittinen investointiavustuksen hyödyntäminen.			Virolaisen ja Kaakilan yritysalueet
Yritystonttikauppoja v. 2009.	2 kpl	3 kpl	3 kpl.

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Tilikauden vuosikate.	-73175 e	-75100 e	-70751 e

Keinot ja panostukset

Kunnassa toimitaan vakiintuneella elinkeinoyhteistyötiimillä (kunnanjohtaja, kehittämisspäällikkö, kunnaninsinööri, kunnanrakennusmestari, aluearkkitehti ja rakennustarkastaja sekä ympäristönsuojeluviranomainen).

Lisäksi hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan mm. seuraavia yhteistyötahoja:

- Lempäälän kunta, Lempäälän Kehitys Oy: Mallikuntahanke sekä Ensimetriyhteistyö.
- Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehittämissyhtiö: Seutumarkkinointi ja TBR-yhteistyö.
- Kunnan sisällä oleva yrityskehitystarjonta: Konsultointi- ja yrityskummipalvelut.

Merkittävät TA-muutokset

1. Lempäälä ja Vesilahti yrittämisen ja ympäristöjohtamisen mallikunniksi-kehittämishanke 2008-2009.
2. Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehittämissyhtiön seutumarkkinointi- ja TBR-palvelut.

TEHTÄVÄALUE

Matkailun edistäminen

Vastuuhenkilöt

Matkailuasiat kuuluvat hallinnollisesti kehittämispäällikkö Markku Männikön alaisuuteen. Matkailutoimessa työskentelee määräaikaisesti 1 henkilö eli matkailuneuvoja Satu Karvinen, jonka työaika vuonna 2009 jakautuu 3 päivänä viikossa matkailuneuvojan tehtäviin ja 2 päivänä viikossa projektisihteerinä hanketehtäviin (Vesilahti – matkailusta kasvua ja vetovoimaa –hanke 1.3.2008-31.12.2009).

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Matkailun edistäminen tapahtuu matkailuneuvojan pitkälti matkailuneuvojan työnkuvan kautta, johon kuuluu matkailuneuvonta, matkailumarkkinointi, opastettujen kierrosten räätälöinti ja myynti ryhmille, matkailuhankkeiden suunnittelu ja toteutus sekä yhteistyö matkailuun ja Vesilahden yleiseen kuntaimagoon liittyen yrittäjien ja yhdistysten kanssa, sekä yhteistyö kehys- ja seutukuntatasolla.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Matkailuneuvonta yksittäisille matkailijoille ja ryhmille	Matkailuneuvoja vastaa tiedusteluihin liittyen kuntatietoihin, majoitukseen, ruokailupaikkoihin, ostospaikkoihin, tapahtumiin, opastettuihin kierroksiin, kuntakierroksiin, vierailukohteisiin, matkailupaketteihin, aukioloaikoihin, yhteystietoihin ja esitetilauksiin. Kunnan matkailuneuvonta on Suoma ry:n myöntämä 1 tähden palveleva matkailutoimisto.	
Matkailumarkkinointi sisältäen esite-, lehti-, netti- ja tapahtuma- ja messumarkkinoinnin	Matkailuneuvoja vastaa matkailu- ja palvelukartan, Klaus Kurjen tien ja matkailupakettien esitteiden tekemisestä, päivittämisestä, tilauksesta ja jakelusta. Matkailua markkinoidaan lehdissä ja netin eri portaaleissa. Matkailuneuvoja päivittää kunnan nettisivut matkailun ja tiettyjen tapahtumien osalta. Matkailuneuvoja osallistuu tapahtuma- ja messumarkkinointiin sekä perusmatkailumarkkinointitehtäviin että hankkeisiin liittyen.	
Väiäinen tapahtuma- ja messumarkkinointi	Osallistutaan Go Tampereen kautta kansainvälisille matkailumessuille esitejakelun kautta (mm. erikieliset Klaus	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	Kurjen tien esitteet).	
Klaus Kurjen tien kierrosten räättälöinti ja myynti ryhmille	Matkailuneuvoja räättälöi ryhmille ryhmän toiveiden mukaisen retkiohjelman ja hoitaa opas- ja kohdevaraukset sekä aikataulutuksen. Kyseessä on matkailuneuvonnan maksuton palvelu.	
Matkailusesongin pidentymisen haasteisiin vastaaminen	Laukko Historicumin avautumisen myötä opastettuja kierroksia toteutetaan kesäsesongin sijaan huhtikuun alusta lokakuun loppuun, mikä osaltaan vahvistaa matkailuneuvojan ympärivuotista ja viisipäiväistä työtä. Samalla muiden alueen tarjoaminen palvelujen osuus kasvaa pidemmälle ajalle käytettäväksi.	
Yhteistyö paikallisella tasolla	Matkailuneuvoja koordinoi yhteistyötä paikallisten yritysten ja yhdistysten kanssa mm. esiteasioissa, messuille osallistumisessa. Yhteistyön muoto on myös hanketyöryhmä, joka matkailuneuvojan johdolla kokoontuu hankeasioissa ja tekee hankeretken.	
Yhteistyö kehys- ja seutukuntatasolla	Matkailuneuvoja ja kehittämispäällikkö ovat mukana Go Tampereen ja Ideaparkin alueellisen matkailuneuvonnan yhteistyössä ideointi- ja toteutustasolla. Vesilahti on molempien kanssa sopimusyhteistyökumppani.	
Seudulliset matkailuhankkeet	Vesilahti on mukana Visit Tampere Region –hankkeessa ja KokousNet-verkkopalveluhankkeessa.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Matkailupakettien kehittäminen			12 000 €
Draamakierrosten kehittäminen			3000 €
Matkailupakettien markkinointi		4000 €	12 000 €
Hankeretki		2500 €	2500 €

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Vesilahti – matkailusta kasvua ja vetovoimaa -hanke		27280 €	36386 €

Keinot ja panostukset

Matkailuneuvojan työ on tähän asti hoidettu määräaikaisena (elokuusta 2003) ja hoidetaan niin vielä vuoden 2009 ajan eli hankkeen loppuun asti. Vuoden 2009 aikana selvitetään voidaanko matkailuneuvojan määräaikainen toimi vakinaistaa vuodesta 2010 lähtien.

Merkittävät TA-muutokset

Vuoden 2009 aikana saatetaan loppuun Vesilahti – matkailusta kasvua ja vetovoimaa –hanke. Merkittävin muutos toimialan toimintaympäristössä on Laukko Historicumin avautuminen ryhmämatkailulle ja sitä myötä yhteistyö uuden yrittäjän ja matkailuneuvonnan välillä sekä matkailuneuvonnan palveluiden kysynnän lisääntyminen. Edelleen on myös vahva paikallinen matkailuyrittäjäverkosto, jonka kanssa matkailuneuvoja tekee jatkossakin tiivistä yhteistyötä.

TEHTÄVÄALUE

Elinkeinojen kehittämisprojektit

Vastuhenkilö

Kehittämispäällikkö Markku Männikkö

Matkailuneuvoja-projektisihteeri (Matkailusta kasvua ja vetovoimaa-hanke)

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Suunnitelmakaudella osallistutaan sekä talousarviomäärärahojen että henkilöresurssien puitteissa:

1. Kuntakohtaisten/paikallisten kehittämishankkeiden toteutukseen:
  - a) Toimintaryhmä Kantri ry:n leader-ohjelman kuntarahoitusosuuksien kautta.
  - b) Kunnan vetovastuulla olevan/olevien kehittämishankkeiden kautta. (esim. Matkailusta kasvua ja vetovoimaa-kehittämishanke 2008-2009).
  - c) Naapurikuntien kanssa toteutettavien kehittämishankkeiden kautta (esim. Kylät yhdessä-kehittämishanke (Vesilahti-Lempäälä) sekä Lempäälä ja Vesilahti yrittämisen ja ympäristöjohtamisen mallikunniksi -kehittämishanke).
2. Tampereen kaupunkiseutua/seutukuntaa koskevien kehittämishankkeiden toteutukseen:
  - mm. Tampereen kaupunkiseudun työpoliittiseen toimenpideohjelmaan 2005-2012 perustuvat työpoliittiset joko esr-rahoitukseen tai kansalliseen rahoitukseen perustuvat
    - SYS-hanke = Välityömarkkinoiden kehittäminen sosiaalisella yrittäjyydellä Tampereen kaupunkiseudulla,
    - Tampereen kaupunkiseudun työvoiman palvelukeskus-hanke ja siinä Lempäälä-Vesilahti-toimipisteen osalta tapahtuva yhteistyö (kunnat-työvoimatoimisto/työhallinto-kela-erityispalveluiden tuottajat).
3. Maakunnallisten kehittämishankkeiden toteutukseen:
  - Pirkanmaan metsäkeskuksen Puulämpö-hanke (vrt. Vanhasen II-hallituksen energia-/bioenergianjaukset vuoteen 2030 asti syksyiltä 2008).

Seudullisiin kehittämishankkeisiin osallistutaan v. 2005 hyväksytyin Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian periaatteiden mukaisesti; Kaikkien kuntien ei ole pakko osallistua kaikkiin seudullisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Kehittämishankkeilla 1 – 3 tuetaan sekä yhdistysten, yhteisöjen että yritysten/yritysryhmien paikallislähtöistä, omaehtoista kehittämistyötä.	Aktiivisesti (välillisesti/välittömästi) hyödynnetään sekä käytettävissä olevia ohjelma-perusteisia taloudellisia resursseja että yhteistyöverkostoja.	
Aktiivinen osallistuminen yhteistyövarjostojen toimintaan v. 2009:	Kantri ry:n johtokunta. Tampereen kaupunkiseudun seutuhallinnon alaiset työryhmät (mm. ekos, aspol.) Tuleva seutuelinkeino- ja kehittämissyhtiö. GoTampere/Kasemary. Typ ja stk:n työllisyysvastaa-	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	vat.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Uusia paikallisia kehittämishankkeita v. 2009.			4 kpl
Uusia yritystukia v. 2009.			5 kpl

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Kuntarahoitusosuudet/kantri ry/vuosi.	24.000 e	21.000e	22.000e
Kantri ry:n hanke- ja yritystukipuollot (eu-valtio) v. 2009.			75.000e

Keinot ja panostukset

Kunnan kehittämispäällikkö toimii yhteistyössä sidosryhmäverkostonsa (erityisesti kyläluotsin/kyläsihteerin) kanssa yhdistysten ja yhteisöjen kehittämishankkeiden hyväksi.

Kehittämispäällikön tehtäviin kuuluvat myös vastuualueidensa mukaiset osallistumiset paikallisiin/kaupunkiseudullisiin/maakunnallisiin elinkeino-, matkailu-, työllisyys-, maaseutu- ja asuntopoliittisiin yhteistyöfoorumeihin/työryhmiin ja niiden alaisiin kehittämishankkeisiin.

Merkittävät TA-muutokset

Vuoden 2009 aikana kartoitetaan ns. yleishyödyllisten investointihankkeiden osalta yhteistyömahdollisuuksia kunnan, paikallisjärjestöjen ja Kantri ry:n/Pirkanmaan liiton kesken.

KUNNANHALLITUS

KAAVOITUS

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	8	11	6	6	6	9	12
Toimintakulut	-42	-61	-67	-67	-67	-91	-100
Toimintakate	-34	-50	-61	-61	-61	-82	-88

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Viihtyisän, turvallisen ja maaseutumaisen asuin ympäristön säilyttäminen tasokkailla maankäytöllisillä toimenpiteillä	Valtuuston strateginen painopistealue, johon tähdätään mm. maapoliittisella ohjelmalla, jonka valtuusto hyväksyy viimeistään keväällä 2010.	
Riittävä tonttitarjonta	Aktiivinen maaosto- ja myyntipolitiikka sekä jatkuva lisäkaavoitus	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Uudet asemakaavat (Kirkonkylä / Ämmänhauta, Narva/kaakkoinen, Koskenkylä / Harjulan ja koulun välinen alue)			3
Koskenkylän osayleiskaava vireille 2009, Narvan osayleiskaavan uudistaminen 2011 alkaen			
Seutukunnan rakennemallin hyväksyminen			1

Keinot ja panostukset

Valmisteleva ja koordinoiva toimielin on ylimmästä luottamus- ja viranhaltijajohdosta koostuva kaavatoimikunta apunaan aluearkkitehti. Toimikunnan kautta haetaan kokonaisvaltaista ja sitoutuvaa maankäytön suunnittelua ja vaihtoehtotarkasteluja mahdollistaen kuntalaisten ja muiden sidosryhmien tiiviin osallistumisen.

KUNNANHALLITUS

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	12	7	6	6	6	6	6
Toimintakulut	-223	-238	-251	-251	-251	-271	-275
Toimintakate	-211	-231	-245	-245	-245	-265	-269

Vastuhenkilö

Kirjastonjohtaja Kirsti Torikka

KIRJASTOTOIMI

Kirjasto on uudistuva kirjasto- ja tietopalvelukeskus, joka edistää asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia yleissivistykseen, tietojen ja taitojen hankintaan, kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, elämyksiin ja virkistykseen. Kirjasto tarjoaa maksutta käytettäväksi uusiutuvat kokoelmat, ajanmukaiset tiedonhakumenetelmät, kirjastotilat ja henkilökunnan asiantuntemuksen.

Vesilahden kirjasto on yksi Pirkanmaan PIKI-kirjastoista ja osallistuu aktiivisesti PIKI-kirjastojen yhteistyöhön ja sen kehittämiseen.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Asiakkaille pyritään tarjoamaan monipuolista kirjastoaineistoa omasta kokoelmasta. Kirjastoaineiston hankintaan paneudutaan niin laadullisesti kuin määrällisesti.

Uusia toimintoja nykyisissä ahtaissa tiloissa on mahdoton aloittaa. Uusien kirjastotilojen suunnittelu aloitetaan mahdollisimman pian. Narvassa säilyy lähikirjasto tulevaisuudessakin.

Mannerheimin lastensuojeluliiton Vesilahden osasto käynnisti syksyllä talkoovoimin satuhetket molemmissa kirjastoissa, jos osoittautuu, että niille on tarvetta, ne vakinaistetaan vuonna 2009.

Kartoitetaan kirjaston kotipalvelun tarve.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
hankinta	monipuolinen aineistohankinta	
Kotipalvelu alkaa	tarvekartoitus sos.toimen kotipalvelun avulla	
uuden kirjaston suunnittelu	suunnittelu alkaa v. 2009	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
hankinta/ 1000 asukasta	634	650	650
lainat/asukas	21,1	22	22
kirjastokäynnit/asukas	11,8	11,5	11

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
hankinnat/asukas	12,03	12,40	13,00
kok. menot/laina	2,42	2,25	2,20

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
kok. menot/asukas	51,10	49,00	48,50

Keinot ja panostukset

Aukioloajat säilytetään vähintään nykyisellä tasolla.

Yhteistyö koulujen ja päivähoiton kanssa jatkuu.

PIKI-kirjastojen yhteistyö tiivistyy. Vesilahti on mukana hankintojen yhteiskilpailutuksessa, vuorovaikutteisen PIKI-portaalin suunnittelussa, mahdollisessa varastokartoituksessa yms.

Merkittävät TA-muutokset

Vesilahden kunta on sitoutunut Suomen kulttuurirahaston julkistamiin kirjataloksiin vuosina 2008-2010, joka velvoittaa kuntia lisäämään kirjahankintamäärärahaa vuosittain 10%:lla.

Vuoden 2009 alusta aloittaa PIKI-kirjastojen yhteinen koordinaattori, Tampere maksaa

palkkakustannuksista 25 % ja loppu jaetaan PIKI-kirjastojen asukaslukujen suhteessa.

Kirjastovirkailijan määräaikainen toimi muutetaan vuonna 2010 vakituisesti kokopäiväiseksi toimeksi.

Uuden kirjaston suunnittelu käynnistyy.

KULTTUURITOIMI**Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet**

Kulttuuritoimi tukee kunnassa kulttuuripalveluja tarjoavia yhteisöitä ja muita kulttuuritoimijoita jakamalla avustuksia ja avustamalla tapahtumien järjestämisessä.

Osana kunta- ja palvelurakennemuutostusta Vesilahden ja Lempäälän kuntaan perustettiin yhteinen kulttuurikoordinaattorin toimi vuonna 2008. Edellisen johdosta Lempäälä uusii kulttuuripoliittisen ohjelmansa, Vesilahdessa ohjelmaa ei ole ollut. Myös Vesilahteen laaditaan kulttuuripoliittinen ohjelma.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Laaditaan kulttuuripoliittinen ohjelma	Kuntien valitsema työryhmä valmistelee ohjelman kuntien yhteisellä tasolla ja kuntien omilla linjauksilla	
Kulttuuritoimijoiden yhteistyön tiivistäminen	Aktivoidaan toimijoita ja osallistutaan tapahtumien järjestämiseen	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Kunnalta avustusta saaneiden yhteisöjen määrä	12	15	15
Muut avustuksen saajat	6+5	5	8

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Kulttuuriavustukset euroa/asukas	2,90	2,40	2,80
Muut avustukset yht. e/asukas	0,42	0,90	0,70

Keinot ja panostukset

Valitaan kulttuuripoliittista ohjelmaa valmisteleva työryhmä, jossa on Vesilahden kulttuuritoimijoiden ja luottamushenkilöiden edustus, työryhmän sihteerinä toimii kulttuurikoordinaattori, joka myös valmistelee ohjelmaluonnoksen hyväksyttäväksi.

Aktiivinen kulttuuritoimijoiden kuuleminen.

Merkittävät TA-muutokset

Kulttuurikoordinaattorin toimi jatkuu kokovuotisena, Lempäälälle korvataan palkkakuluista 20 %

KUNNANHALLITUS

MAA- JA METSÄTILAT

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	339	531	553	553	553	357	360
Toimintakulut	-16	-19	-19	-19	-19	-19	-19
Toimintakate	323	512	534	534	534	338	341

Vastuhenkilö

Kunnanjohtaja Erkki Paloniemi

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Valtuuston strateginen painopistealue on monipuolinen ja eheyttävä maanhankinta	Kunnanhallitus jatkaa aktiivista maanhankintaa ja tonttipolitiikkaa.	
Tasapainoinen ja oikea-aikainen puuston myynti ja laadukas kunnan metsien hoito	Vuonna 2009 ajantasaistetaan kunnan metsätaloussuunnitelma	
Valtuuston strateginen painopistealue on myös elinkeinorakenteen kehittäminen	Yritystonttien myynti	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Maa-alueiden ostojen määrää on vaikeaa arvioida, kun ei ole tiedossa maanomistajien myyntihalukkuus kuntaa kiinnostavilla alueilla. Tutkain on kuitenkin monipuolisesti suunnattuna kiinnostaviin kohteisiin.			
Asuintonttien myynnin määrä vähenee aikaisemmista vuosista osin taloudellisen taantumana takia ja osin sen vuoksi, että kunta hillitsee vuonna 2009 jonkin verran tonttiansa myyntiä etenkin Kirkonkylässä.			
Yritystonttien myynti; vrt. elinkeinotoimen hoito			

Keinot ja panostukset

Vrt. tavoitetaso: - kunnanhallituksen toimenpiteet
- metsätaloussuunnitelman ajantasaistaminen

metsätyöryhmän toimesta
- vuonna 2009 suuret maa-aluehankinnat
- elinkeinotoimikunnan roolin selkeyttäminen yritystontit

Merkittävät TA- muutokset

Maanhankintaan 800.000 euroa, joka on poikkeuksellisen suuri määräraha. Summalla varaudutaan isoihin ja pitkälle valmisteltuihin maakauppoihin.

3.6.4. MAASEUTULAUTAKUNTA

MAASEUTUTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-59	-57	-70	-70	-70	-71	-72
Toimintakate	-59	-57	-70	-70	-70	-71	-72

Vastuhenkilö

Kehittämispäällikkö Markku Männikkö

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. SEUDULLINEN MAASEUTUTOIMISTO (ostopalveluna)

Vesilahden kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät siirtyivät 1.9.2006 alkaen Lempäälän kuntaan perustetun seudullisen maaseututoimiston hoidettaviksi. Lempäälän seudullisessa maaseututoimistossa hoidetaan myös Nokian kaupungin ja Pirkkalan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät. Lempäälän seudullinen maaseututoimisto saattaa laajentua vuoden 2009 alusta Ylöjärven kaupungin maaseutuelinkeinoviranomaistehtävillä. Lempäälän seudullista maaseututoimistoa koskeva (voimassaoleva) sopimus on nykyisten sopijaosapuolten irtisanottavissa ensi kerran v. 2008 päättyväksi vuonna 2010. Valtion maaseutuviraston toimesta on valmisteltu maaseutuelinkeinoviranomaistoiminnan vaihtoehtoisia toimintamalleja ja tällä näkymin uudistukset/uudistus käynnistyy v. 2010.

Lempäälän seudullisen maaseututoimiston asiakasvolyymit (101B -lomakkeet) v. 2008: Lempäälä 134 kpl, Nokia 136 kpl, Pirkkala 32 kpl, Vesilahti 172 kpl ja Ylöjärvi 237 kpl yhteensä 711 kpl.

2. MAASEUTUTOIMEN KEHITTÄMINEN

Maatilatalouden kehittämistyössä avustetaan maatiloja erilaisten kehittämistoimenpiteiden suorittamisessa kunnanvaltuuston hyväksymän talousarviomäärärahan ja kunnanhallituksen (aiemmin maaseutulautakunnan) hyväksymän käyttösunnitelman puitteissa.

3. LEMPÄÄLÄN JA VESILAHDEN MAASEUDUN/MAASEUTUJEN YHTEISEN KEHITTÄMISOHJELMAN LAADINTA V. 2009.

Lempäälän ja Vesilahden maaseudunkehittämisen neuvottelukunta esittää kunnanhallituksille ja edelleen kunnanvaltuustolle vuoden 2009 talousarviohin varattaviksi määrärahan yhteisen maaseudun kehittämissuunnitelman laadintaa varten (15.000,- €, mistä Lempäälän kunnan osuus 7.500,- € ja Vesilahden kunnan osuus 7.500,- €).

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
1. Toimivat maaseutuelinkeinoviranomaisostopalvelut Lempäälän seutumaaseututoimistosta vesilahtelaisille viljelijäasiakkaille	1. Lempäälän seutumaaseututoimisto käsittelee viljelijöiden maataloustuki- ja muut hakemukset aikataulujen mukaisesti. Mittari: v. 2008 tukia hakeneita tiloja 172 kpl 2. Vesilahden kunnan ostopalvelubudjetti 2009	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	Lempäälän seutumaaseututoimistolta: 44.4000,- €/172 asiakasta (101B –lomakkeet)	
2. Maatilatalouden kehittämisvarojen aktiivinen hyödyntäminen vesilahtelaisilla tiloilla.	1. Maatilatalouden kehittämisvarojen käyttösuunnitelman valmistelu ja hyväksyminen. KH 2/2009 2. Maatilatalouden kehittämisvarojen hyväksytystä suunnitelmasta tiedottaminen: - Lempäälän seutumaaseututoimiston viljelijätiedotteiden yhteydessä. Kehittämisvarojen käyttöastetavoite vuositasona vähintään 85 %.	
3. Lempäälän ja Vesilahden maaseudun/maaseutujen yhteinen kehittämisohjelman laatiminen v. 2009.	1. Lempäälän ja Vesilahden maaseudun/maaseutujen yhteinen kehittämisohjelma laadittu v. 2009 aikana. Mittari: Kehittämisohjelman valmistelubudjetti Vesilahden osalta 7.500,- euroa.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
1. Maaseutuelinkeinopalveluista Lempäälän seutumaaseututoimistosta vesilahtelaisille asiakkaille/vuosi (101B –lomakkeiden)	172 €	174 €	172 €
2. Maatilatalouden kehittämisvarojen käyttöastetavoite/vuosi (%)	78 %	85 %	85 %
3. Lempäälä-Vesilahti maaseudun/maaseutujen yhteinen kehittämisohjelma	-	-	valmis 12/2009

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
1. Vesilahden kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisostopalvelut Lempäälän seutumaaseututoimistosta (€/v)	39 141 €	41 200 €	44 400 €
2. Maatilatalouden kehittämisvarojen käyttöastetavoite/v	5 772 €	6 290 €	6 290 €
3. Lempäälä-Vesilahti maaseudun/maaseutujen kehittämisohjelman laadintabudjetti Vesilahden osalta	0	0	7 500 €

Keinot ja panostukset

1. Maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut
  - Lempäälän seutumaaseututoimisto tuottaa isäntäkuntamallilla Vesilahden kunnan maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut (ostopalveluina)
    - Vesilahden kunnan puolelta yhteyshenkilönä kehittämispäällikkö
2. Maatilatalouden kehittämisvarat
  - kehittämisvarojen käyttösuunnitelman valmistelu kunnanhallitukselle /2/2009): kehittämispäällikkö
3. Lempäälä-Vesilahti maaseudun/maaseutujen yhteinen kehittämisohjelma
  - Lempäälä-Vesilahti maaseudunkehittämisneuvottelukunta tai yhteislautakunta
  - maaseutuohjelmavastaava)projektipäällikkö/ostopalveluna)
  - kyläluotsi
  - kuntien nimeämät asiantuntijat (maaseutupäällikkö/kehittämispäällikkö)
  - sidosryhmien/kohderyhmien edustajat
  - muut soalliset ja yhteistylkumppanit

Merkittävät TA-muutokset

1. Maaseutulautakunnan toiminnan mahdollinen päättyminen kuluvan valtuustokauden lopussa.
2. Lempäälä-Vesilahden maaseudun kehittämisneuvottelukunnan tai yhteislautakunnan toimintaan varautuminen (resurssointi).
3. Lempäälä-Vesilahti maaseudun/maaseutujen yhteinen kehittämisohjelman laadinta v. 2009 (resurssointi).

3.6.5. SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	1	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-116	-132	-141	-141	-141	-145	-149
Toimintakate	-115	-132	-141	-141	-141	-145	-149

Vastuhenkilö

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirkko Partanen

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto vastaa toimialan kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja koordinaatiosta ja niihin liittyvistä käytännön tehtävistä siten, että kuntalaiset saavat tarpeitaan vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut taloudellisesti ja oikea-aikaisesti.

Koko sosiaali- ja terveystoimen keskeiset painopistealueet ja kehittämiskohteet

Sosiaali- ja terveyslautakunnan vastuualue koostuu sosiaali- ja terveystoimen tulosalueista. Sosiaali- ja terveystoimi koostuu seuraavista tulosyksiköistä: sosiaalityö, lasten päivähoido ja kotipalvelu, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tulosyksiköistä.

Edelleen voimakkaana jatkuva lapsiperheiden muuttoliike ja väestön ikääntyminen ohjaavat suunnitelmakaudella kunnan sosiaali- ja terveystoimen painopisteiden asettelua. Kasvavan palvelutarpeen turvaaminen edellyttää merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveystoimessa.

Samanaikaisesti muuttovoittoisessa kunnassa lasten määrä kasvaa, mikä merkitsee erityisesti päivähoidon, mutta myös erilaisten lasten ja perheiden palvelujen tarpeen kasvua koko sosiaali- ja terveystoimessa. Kunnanvaltuuston joulukuussa 2007 tekemän päätöksen mukaisesti Kirkonkylän päiväkodin rakentaminen käynnistyy vuonna 2009 siten, että se on käyttövalmis elokuussa 2010. Koska päiväkotiin tulee sekä päivähoidon että koulun tiloja, sen suunnittelu tapahtuu tiiviissä yhteistyössä koulu- ja sosiaalitoimen kanssa. Päivähoitopaikkojen tarpeen kasvuun varaudutaan lisäämällä päivähoitopaikkoja tarpeen mukaan Narvassa, Kirkonkylässä ja Koskenkylässä.

Uusi lastensuojelulaki tuli voimaan 1.1.2008. Laki edellyttää laaja-alaista ja suunnitelmallista lasten ja perheiden ongelmien ehkäisevää toimintaa lastensuojelun ohella myös muilla toimintasektoreilla (mm. päivähoito, päihdehuolto) sekä kunnan muilla toimialoilla (esim. terveydenhuolto, opetustoimi). Em. lain tavoitteiden mukaisesti lastensuojeluun on lisätty resursseja ja tiivistetty kunnan eri hallintokuntien yhteistyötä ennaltaehkäisevän työn tehostamiseksi. Uuden lastensuojelulain edellyttämä suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi on valmisteltavana ja se tulee valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2009.

Mittava, kolmessa vaiheessa toteutettu vanhainkoti/terveyskeskuksen laajennus ja saneeraus saatiin päätökseen vuonna 2008. Laajennuksen ja saneerauksen ensimmäinen vaihe, johon sisältyvät avoterveydenhuollon tilat, akuutti-/intervalliosasto ja pitkäaikaisosasto, valmistui marraskuussa 2005. Toisen vaiheen, johon sisältyvät mm. dementiaosasto, keittiö, ruokasali sekä päivä-, kuntoutus- ja saunatilat, otettiin käyttöön vuoden 2007 alussa. Hankkeen kolmannen vaiheen, johon sisältyvät pienryhmäkodin, mielenterveystoimiston, työterveyshuollon ja keittiöhenkilöstön pukuhuonetilat, valmistuivat heinäkuussa 2008. Hankkeen kokonaiskustannukset nousivat 7,5 miljoonaan euroon. Tilat mahdollistavat vanhusten avohoidon ja avoterveydenhuollon palvelujen lisäyksen kasvavan palvelutarpeen turvaamiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimen keinot ja panostukset ja toiminnalliset tavoitteet esitellään eri tulosyksiköiden kohdalla

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

SOSIAALITYÖ

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	172	202	196	196	196	197	199
Toimintakulut	-1 949	-2 126	-1 959	-1 959	-1 959	-1 984	-2 011
Toimintakate	-1 777	-1 924	-1 763	-1 763	-1 763	-1 787	-1 812

Vastuhenkilö

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirkko Partanen

Tulosityksikkö sisältää sosiaalityön, toimeentulotuen, elatustuen, lastensuojelun, lastenvalvojan, päihdehuollon ja vammaishuollon tehtävät.

Toiminnan painopistealueet

Sosiaalityössä työtehtävät on eriytetty vuoden 2008 alusta siten, että kahden sosiaalityöntekijän vastuualueena on lastensuojelutyö ja yhden sosiaalityöntekijän aikuissosiaalityö.

Sosiaalityöntekijöiden keskinäinen työnjako on vakiinnuttanut tilannetta ja selkeän vastuujon toteutuminen on mahdollistanut sosiaalityöntekijöiden syvällisemmän keskittymisen omaan vastuualueeseen. Asiakkaiden näkökulmasta se on merkinnyt työntekijöiden parempaa tavoitettavuutta ja palvelujen nopeampaa saatavuutta.

Uusi lastensuojelulaki tuli voimaan 1.1.2008. Lain tavoitteena on turvata, että lapsen ja hänen perheensä ongelmat havaitaan ja niihin puututaan entistä varhaisemmin ja että lapsi ja hänen perheensä saavat tarvitsemansa tuen ja palvelut oikea-aikaisesti. Laki korostaa viranomaisyhteistyötä ja lastensuojelun suunnitelmallisuutta ja tehokkaiden avopalveluiden ensisijaisuutta.

Laissa pyritään siihen, että lastensuojelun sosiaalityöllä on laaja muiden toimialojen tuki käytettävissään yksilökohtaisen lastensuojelun tilanteissa.

Laki edellyttääkin, että kunta tai useampi kunta yhdessä perustaa asiantuntijaryhmän lastensuojelutyön tukeksi. Samoin kunnan edellytetään laativan yksin tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa suunnitelma lastensuojelutyön järjestämiseksi ja kehittämiseksi.

Lakiin sisältyy kokonaan uusia säännöksiä lastensuojelun asiakkuuden alkamisesta ja siihen liittyvästä määräaikaan sidotusta lastensuojelutarpeen selvityksestä. Edelleenkin kiireellisissä tilanteissa lapsen tilanteen selvitys on tehtävä viivytyksettä. Sosiaalityöntekijän tulee kaikissa muissakin tilanteissa päättää 7 vuorokauden kuluessa lastensuojeluilmoituksen vastaanottamisesta, onko ilmoituksen perusteella syytä tehdä selvitys lapsen lastensuojelun tarpeesta. Selvitys on tehtävä viivytyksettä ja sen on valmistuttava viimeistään 3 kuukauden kuluessa ilmoituksesta.

Lastensuojelun ja perhetyön tehtävärakenteen ja toimivan työnjaon sekä tiiviin viranomaisyhteistyön kehittämisen tavoitteena on ongelmien havaitseminen ja niihin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja sitä kautta lastensuojelumenojen kasvun hillitseminen. Valitettavasti lastensuojelun asiakkaina on lisääntyvässä määrin psyykkisesti hyvin sairaita lapsia, jotka eivät ole avohuollon tukitoimenpitein autettavissa. Lastensuojelussa noudatetaan lain edellyttämiä määräaikoja lastensuojelutarpeen selvityksissä.

Perhekahvila- ja lapsiparkkitoimintaa on toteutettu Kirkonkylässä yhteistyössä MLL:n kanssa ja syksystä 2009 alkaen myös Koskenkylässä yhdessä kyläkerhon kanssa osana perhetyötä. Perhekahvilatoiminnan tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä, ehkäistä syrjäytymistä ja havaita mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lasten ja perheiden ongelmia. Toiminta tapahtuu Kirkonkylässä seurakunnan kerhotiloissa ja Koskenkylässä Pirpaliinan tiloissa. Perhekahvilassa on käynyt runsaasti äitejä lapsineen, joten toimintaa jatketaan nykyisessä laajuudessa vuonna 2009. Suuren osallistujamäärän vuoksi Kirkonkylän kerhohuoneen tila alkaa käydä ahtaaksi. Valtuuston hyväksymän päivähoiton suunnitteluryhmän esityksen mukaisesti perhekahvilatoiminta siirtyy Kirkonkylässä nuorisotoimelta vapautuviin Tapolantuvan tiloihin vuonna 2009 tai vaihtoehtoisesti selvitetään mahdollisuus vuokrata nuorisoseuran talon tiloja ko. käyttöön. Koska lapsiperheiden kasvun myötä em. toiminnalle on suuri tarve, vuonna 2009 aloitetaan yhteistyössä päivähoiton kanssa suunnitella avointa päiväkotia. Tavoitteena on käynnistää avoin päiväkotivuonna 2010.

Vesilahti on mukana Tampereen kaupunkiseudun aikuissosiaalityön kehittämishankkeessa, jonka tavoitteena on aikuissosiaalityön toimintamallien ja sisällön kehittäminen sekä yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden välillä. Hankkeen kehittäjä-sosiaalityöntekijä työpari jalkautuu Vesilahden sosiaalitoimeen vuoden 2009 maaliskuussa työstämään kunnan aikuissosiaalityön kehittämistä.

Vuoden 2008 alusta voimaan astuneen toimeentulotukilain muutos koskee toimeentulotuen viivytyksetöntä käsittelyä sekä henkilökohtaiseen keskusteluun pääsyn määräaikoja. Em. muutoksen mukaan kiireellisessä tilanteessa päätös toimeentulotuesta tulee tehdä samana päivänä tai viimeistään seuraavana arkipäivänä. Muussa kuin kiireellisessä tilanteessa toimeentulotukipäätös tulee tehdä viimeistään seitsemäntenä päivänä hakemuksen tekemisestä, jos samassa yhteydessä on annettu myös tarvittavat selvitykset päätöksentekoa varten. Toimeentulotuessa kiinnitetään huomiota palvelujen nopeaan saatavuuteen ja noudatetaan lain edellyttämiä määräaikoja hakemusten käsittelyssä.

Vesilahti on mukana Tampereen kaupunkiseudun palvelukeskushankkeessa, johon työministeriö on myöntänyt rahoitusta. Lempäälän ja Vesilahden asiakkaita palvelee Lempäälän monitoimikeskuksessa sijaitseva palvelupiste, jossa työskentelee kaksi urasuunnittelijaa ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja. Lempäälä ja Vesilahti vastaavat toisen urasuunnittelijan ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan palkkakuluista, joista Vesilahden osuus on 25 %. Panostamalla aikuissosiaalityön kautta aktiivisiin työllistämistoimiin voidaan säästää merkittävästi maksettavissa etuuksissa eli työmarkkinatuen kuntaosuuksissa ja toimeentulotukimenoissa. Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien aktivointiin yhteistyössä työvoiman palvelukeskuksen kanssa kiinnitetään erityistä huomiota.

Vesilahti on mukana Tampereen seutukunnan ja Etelä-Pirkanmaan kuntien yhteisessä Päihdeongelmaisten palvelujen varmistaminen –hankkeessa, joka toteutetaan vuosina 2008-2009. Hankkeen yhtenä tavoitteena on kartoittaa selviämishoitoaseman tarve ja valmistella selviämishoitoaseman toteuttamissuunnitelma. Tampereen seutukunnan kunnat ja Orivesi ovat päättäneet lähteä mukaan seudulliseen selviämishoitoasematoimintaan, joka käynnistyy vuoden 2009 toukokuussa. Päihdehankkeen tavoitteina on lisäksi toteuttaa kuntouttavan laitoshoidon yhteishankinta, luoda haastavien päihdeasiakkaiden seudullinen asiakasohjausmalli, kartoittaa päihdeasiakkaiden asumispalvelut ja järjestää naisiin ja lapsiin kohdistuvaa koulutusta peruspalveluiden työntekijöille. Hankkeen tavoitteiden mukaisesti kiinnitetään huomiota päihdepalveluiden saatavuuteen, riittävyteen ja asiakaslähtöisyyteen.

Kunnanvaltuuston kesäkuussa 2008 tekemän päätöksen mukaisesti Pirkanmaan sosiaalipalvelujen kuntayhtymä purkautuu 31.12.2008 ja kehitysvammaisten laitoshoidon ja kuntoutusneuvola siirtyvät Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin järjestämistä vastaavalle ja kehitysvammaisten avopalvelut kuntien hoidettavaksi. Järjestely tulee lisäämään kuntien työmäärää sosiaalityössä.

Vammaispalvelulaki on uudistumassa todennäköisesti jo vuoden 2009 syksystä. Uudistuksen ennakoitaan laajentavan vammaispalvelun ns. subjektiivisia oikeuksia ja lisäävän vammaispalvelumenoja.

Vesilahden kunta on mukana alueellinen maahanmuuttaja-asiakastyö kehittämissyöksikköhankeessa.

Työyhteisön kehittämistyöhön panostetaan. Entistä suurempaa huomiota kiinnitetään onnistuneeseen työnantaja-/henkilöstöpolitiikkaan, työelämän laatuun ja työhyvinvointiin sekä osaavan ja uudistuskäykyisen henkilöstön ylläpitämiseen ja saantiin. Seutukunnalliseen yhteistyöhön osallistutaan voimavarojen mukaan. Lastensuojelussa panostetaan suunnitelmalliseen ja laaja-alaiseen ennalta ehkäisevään lastensuojelutyöhön.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Varhainen ongelmiin puuttuminen ja avun tarjoaminen	Hallintokuntien yhteistyönä valmistellaan lastensuojelun suunnitelma valtuuston hyväksyttäväksi 2009	
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen erityisesti lastensuojelun näkökulmasta; ehkäisevä lastensuojelutyö, pitkäkestoinen perhetyö, perheiden kriisitilanteet	20 asiakasperhettä perhetyössä / vuosi	
Lastensuojelutilanteiden nopea selvittäminen	Selvityksen tekeminen/ kiireellisissä tilanteissa viivytyksettä. Muissa tilanteissa 7 vrk:n sisällä ilmoituksesta päätös selvityksen tekemisestä, 3 kk:n sisällä päätöksestä selvityksen tekeminen	
Toimentulotukipalveluiden nopea saatavuus	Uuden toimeentulotuki-asiakkaan hakemus/ päätös kiireellisissä tilanteissa samana päivänä tai seuraavana arkipäivänä, muissa kuin kiireellisissä tilanteissa päätös viimeistään viikon sisällä tarpeen ilmoittamisesta.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Toimeentuloa saavat kotitaloudet/vuosi	106	100	110
Lastensuojelun sijaisperhehoito, hoitopäivät/vuosi	3285	3500	3400
Lastensuojelun perhekotihoito, hoitopäivät/vuosi	1160	1100	1200
Lastensuojelun laitshoito, hoitopäivät/vuosi	1825	2500	2400
Vaikeavammaisten kuljetuspalveluiden saajat /vuosi	71	70	73

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Toimeentulotukimenot kotitalous/vuosi	1596 €	1660 €	1781 €
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun kustannukset, käyttäjä/vuosi	960 €	714 €	904 €

Keinot ja panostukset

Aikuissosiaalityössä on ollut vuoden 2008 ajan määräaikainen sosiaalityöntekijä virka, jota esitetään vakinaistettavaksi 1.4.2009 alkaen. Sosiaalityöntekijöiden työn- ja vastuunjaon vakiinnuttaminen mahdollistaa sosiaalityöntekijöiden syvällisemmän keskittymisen omaan toimialueeseen ja ennaltaehkäisevän työn toteuttamisen. Samoin lastensuojelulakiin ja toimeentulotukilakiin sisältyvät määräajat mm. lastensuojelutarpeen selvityksessä ja toimeentulotukihakemuksen viivytyksettömässä käsittelyssä edellyttävät riittävää resurssointia sosiaalityöhön, jotta lain edellyttämiä määräaikoja kyetään noudattamaan. Lisäksi aikuissosiaalityöhön on tulossa uusia tehtäviä. Pirkanmaan sosiaalipalvelujen kuntayhtymä purkautuu 1.1.2009, minkä jälkeen kehitysvammaisten avopalvelut siirtyvät kunnan hoidettavaksi ja laitos- sekä kuntoutusneuvolan palvelut sairaanhoitopiiriin hoidettavaksi. Samoin vammaispuolustuksen muutos todennäköisesti jo vuoden 2009 syksyllä tuo lisätehtäviä sosiaalityöhön.

Aikuissosiaalityön kehittämishankkeen kehittäjä-sosiaalityöntekijä työpari jalkautuu Vesilahden kunnan aikuissosiaalityöhön vuoden 2009 maaliskuussa, minkä jälkeen yhteistyössä pohditaan aikuissosiaalityön tehtävärakenteiden, sisällön ja toimintamallien kehittämistä kunnassa. Vuoden 2009 huhtikuussa elatustukiasiat siirtyvät kunnan sosiaalitoimelta Kelan hoidettavaksi, joten samassa yhteydessä selvitetään laskennallisen toimeentulotuen siirto sosiaalityöntekijältä kanslistille. Järjestely vapauttaa sosiaalityöntekijän aikaa varsinaiseen aikuissosiaalityöhön.

Vuoden 2009 aikana valmistellaan eri hallintokuntien ja seurakunnan yhteistyönä suunnitelma lastensuojelun toteuttamiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelma tulee kattamaan sekä ennaltaehkäisevän lastensuojelutyön että yksilökohtaisen lastensuojelun ja se tullaan ottamaan mukaan vuosittaiseen talousarviokäsittelyyn.

Erytispuolustukset kuten sosiaalipäivystys, lastensuojelun sijaishuolto, vammaishuollon tulkkipalvelut, päihdehuolto turvataan seutukunnallisen yhteistoiminnan avulla. Asumispuolustuksiin mielenterveysasiakkaille ja muille erityisryhmille panostetaan tarvetta vastaavasti. Vammaishuoltoon varataan kunnassa esiintyvän tarpeen mukainen määräraha. Lisäpanostusta tarvitaan mielenterveysasiakkaiden asumispuolustuksiin ja vaikeavammaisten kuljetuspuolustuksiin.

Henkilöstön valmiuksiin vastata muuttuneisiin työelämän tarpeisiin tuetaan tarpeenmukaisella koulutuksella. Sosiaalityöntekijöille ja perhetyöntekijälle järjestetään lastensuojelun täydennyskoulutusta ja heidän jaksamistaan tuetaan tarvittaessa yksilötyönohjauksella. Turvataan koko henkilöstön oikeus riittävään täydennyskoulutukseen.

Merkittävät TA-muutokset

- Vuodelle 2008 on budjetoitu määräaikaisen sosiaalityöntekijän palkka 80 %:n työajalla. Sosiaalityöntekijän virka esitetään vakinaistettavaksi 1.4.2009 100 %:n työajalla, mikä lisää palkkakustannuksia vuonna 2009.
- Toimeentulotuessa, erityisryhmien asumispalveluissa ja vaikeavammaisten kuljetustuessa on varauduttu menojen kasvuun vuonna 2009.
- Vuonna 2009 sosiaalityön budjetista on siirretty kehitysvammahuollon laitoshoidon ja kuntoutusneuvolan palvelujen ostot yhteensä 246 000 € erikoissairaanhoidon budjettiin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä ostettaviin palveluihin. Samoin elatustukiasiat siirtyvät Kelan hoidettavaksi 1.4.2009 alkaen. Em. syistä sosiaalityön menot vuoden 2009 talousarviossa ovat pienemmät kuin vuoden 2008 talousarviossa.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

LASTEN PÄIVÄHOITO

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	351	363	410	410	410	414	418
Toimintakulut	-2 261	-2 475	-2 745	-2 745	-2 745	-2 820	-2 897
Toimintakate	-1 910	-2 112	-2 335	-2 335	-2 335	-2 406	-2 479

Vastuhenkilö

Päivähoidon johtaja vs. Anne Mäki

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Päivähoidon kysyntään vastataan tarjoamalla perheille hoitopaikka lain edellyttämässä ajassa huomioiden mahdollisuuksien mukaan vanhempien toiveet hoitopaikan valinnassa.

Päivähoitopalvelujen tarpeen kasvun arvioidaan jatkuvan koko suunnitelmakauden Kirkonkylässä, mutta voimakkaasti myös Koskenkylässä, Narvassa ja Rämsoössä. Hoitopaikkojen tarve kasvaa keskimäärin 15 paikalla/vuosi. Vuoden 2007 lopussa päivähoitossa oli 225 lasta, 2008 lopussa 228 lasta ja vuoden 2009 tammikuussa on aloittamassa päivähoiton 14 lasta (10 Kirkonkylässä, 3 Narvassa ja 1 Koskenkylässä). Kasvuvauhti on arvioitua nopeampaa.

Päivähoitopaikkojen riittävyyden turvaamiseksi perustetaan Narvaan Osuuspankin tiloihin Ristiveräjän päiväkotia vuoden 2009 alusta, palkataan uusia perhepäivähoitajia Kirkonkylän alueelle ja varaudutaan perustamaan tarvittaessa päivähoitoryhmä Koskenkylään Pirpaliinan tiloihin. Vuorohoito järjestetään sitä tarvitseville Kirkonkylässä Pappilan päiväkodissa, mikä edellyttää kahden määräaikaisen lastenhoitajan toimen vakinaistamista vuonna 2009.

Vesilahdessa työskentelee nyt 7 perhepäivähoitajaa omassa tai lasten kodissa. Hoitajille tarjotaan mahdollisuus ottaa oma alle kouluikäinen lapsi hoitoon omaan ryhmään palkallisesti. Uuden hoitajan aloittaessa työnsä hankitaan hoitajalle kohtuullinen materiaalipaketti työn aloittamista varten. Hoitajien työolosuhteita kehitetään hyödyntämällä mm. varahenkilöä ja varahoitojärjestelyitä.

Varhaiskasvatussuunnitelmatyötä jatketaan päivittämällä kunnan varhaiskasvatus-suunnitelma ja aloittamalla alueellisten / yksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien työstäminen. Varhaiskasvatuksen sisältöjä, suunnitelmallisuutta sekä henkilökunnan työssä jaksamista tuetaan vahvistamalla alueellisen yhteistyön muotoja. Suunnitelmalliset ja pitkäjänteiset henkilöstöratkaisut takaavat koulutetun henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden. Päivähoitolaki määrittelee lasten ja aikuisten suhdeluvut tarkasti hoitopaikoissa. Näiden suhdelukujen noudattaminen mahdollistaa laadukkaan päivähoiton sisällön ja edesauttaa henkilökunnan työhyvinvointia.

Panostetaan erityispäivähoitoon. Mahdollisimman varhaisella tuella ja ongelmiin puuttumisella pyritään ehkäisemään vakavampien ongelmien syntyminen. Erityispäivähoidon toimintamalleja juurrutetaan osaksi perustoimintaa.

1.8.2005 voimaan tullut täydennyskoulutusvelvoite velvoittaa kuntia huolehtimaan sosiaalihuollon henkilöstön riittävästä täydennyskoulutuksesta. Ammatillista osaamista ja kehittymistä tuetaan arjen tarpeisiin vastaavalla koulutuksella. Asiakastytytyväisyyskyselyissä saadun palautteen ja

varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen toiminnan painopisteiden vuoksi panostetaan retkeilyn ja luontokasvatuksen lisäämiseksi ja syventämiseksi mm. Metsä-Mörri toiminnalla.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Päivähoitopaikan järjestäminen kohtuullisessa ajassa.	Järjestyy 1-2 viikon kuluessa huoltajan ilmoitettua työ/opiskelupaikan saamisesta, muussa tapauksessa 4 kk:n kuluttua hakemuksen jättämisestä.	
Lasten ryhmäkokojen pitäminen päivähoitoasetuksen mukaisena	Asetuksen mukaan / jatkuva. lasten/ aikuisten suhdeluku	
Ensimmäisellä ja toisella luokalla olevien iltapäivähoidon järjestäminen perhepäivähoidossa tarpeen mukaan kerhojen ulkopuolisille lapsille.	Koulujen toimintapäivien aikana /saapuneet hakemukset.	
Viikonloppu- ja iltahoidon järjestäminen perhepäivähoidossa ja / tai päiväkodissa.	Järjestetään työssäkäyville ja opiskelijoille, mikäli hoidon tarvetta ilmenee riittävästi / työvuorotaulukko.	
Erityistä hoitoa ja kasvatusta vaativien lasten tueksi erityislastentarhanopettajan konsultaatiot.	Erityispäivähoitolausunnot tai mahdollinen lausunnon tarve.	
Asiakastyytyväisyyskyselyn toteutus parittomina vuosina.	Kaikki päivähoitossa olevien lasten perheet. Kevät 2009	
Yhteistyöverkoston järjestäminen avohuollon tukitoimia tarvitseville lastensuojeluperheille (päivähoito, sosiaalityöntekijä, kotipalvelu) uuden lastensuojelulain tuomat velvoitteet	Yhteistyöpalaveri ennen päivähoito aloittamista/ viikon kuluttua tarpeen ilmenemisestä lastensuojelun tukiryhmä	
Henkilöstön osaamisen ja työssä jaksamisen turvaaminen	Täydennyskoulutus toteutuu suositusten mukaisesti, minimi 2 pv/ hlö Tykytoiminta/ osallistujien määrä Henkilökohtaiset kehityskeskustelut vähintään joka toinen vuosi, työyhteisökohtaiset kehityskeskustelut joka toinen vuosi	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	Sairauspoissaolot/ työntekijä vuoden 2008 tasolla tai sen alle.	
Varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen	Varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen Alueen / yksikön varhaiskasvatussuunnitelmat tiedottaminen, nettisivut	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Päiväkotihoido	19307	20100	21000
Hoitopäivät yhteensä			
Siitä:			
- Kokopäivähoito	16748		
- Osapäivähoito	2559		
Kotona tapahtuva perhepäivähoito	5071	5400	5000
- Kokopäivähoito	4741		
- Osapäivähoito	330		
Ryhmäperhepäivähoito	8804	8500	8800
- Kokopäivähoito	6845		
- Osapäivähoito	1959		

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Päiväkodin käyttömenot/kokopäivähoito	50,65 €	55,63 €	56,03 €
Kotona tapahtuva perhepäivähoito	36,01 €	42,41 €	46,77 €
Ryhmäperhepäivähoito	55,25 €	59,62€	63,54 €

Keinot ja panostukset

Päivähoidon johtamisjärjestelyissä ollaan toteuttamassa rakennemuutosta. Päivähoidon johtamisen rakenne pyritään muuttamaan sellaiseksi, että sekä hallinnolliset tehtävät, mutta myös pedagoginen johtaminen voidaan hoitaa laadukkaasti koko kunnan alueella. Vesilahden päivähoitojohtamisrakenteen muutoksien suunnittelussa on konsultoitu Simo Pokkia Vertikal Oy:stä. Hän on selvittänyt erilaisia johtamisen järjestämisen malleja Vesilahden päivähoitoon. Esim. kunnassa työskentelisi päivähoitojohtajan lisäksi hallinnollinen päiväkodin johtaja. He yhdessä jakaisivat vastuun Kirkonkylän päiväkodeista, ryhmäperhepäiväkodeista ja perhepäivähoidosta ja mahdollisesti myös Koskenkylän alueen päivähoitosta. Tällöin ainakin yksi päiväkodin johtajan virka muutettaisiin lastentarhanopettajan toimeksi. Narvan alueen hallinnosta vastaisi ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja. Rakenteen sisällön tarkempi suunnittelu alkaa vuoden 2009 alussa. Päivähoidon hallinnollisen työn merkittävän kasvun ja uuden Kirkonkylän päiväkodin suunnittelun ja perustamisen aiheuttaman työ määrän vuoksi uusi hallinnollinen päiväkodin johtajan virka perustetaan kuitenkin jo 1.8.2009 alkaen, vaikka varsinainen rakennemuutos toteutetaan vasta vuoden 2010 elokuun alusta uuden päiväkodin valmistuttua.

Vuorohoito on järjestetty Pappilan päiväkodissa ja sen tarve on kasvussa. Päivä- ja vuorohoidon turvaamiseksi Pappilan päiväkotiiin perustetaan 1.4.2009 alkaen kaksi lastenhoitajan tointa, joiden työpanos on hoidettu vuonna 2008 määräaikaisilla sijaisilla. Syksyllä 2009 esikoulu järjestetään kokonaisuudessaan koulutoimessa, joten Sateenkaaren päiväkodissa vapautuu runsaasti paikkoja (tämän vuoden esikoululaiset ja ensi vuoden esikoululaiset siirtyvät kouluun), mikä auttaa hoitopaikkojen riittävyyteen kaudella 2009 - 2010.

Vesilahdessa työskentelee nyt seitsemän perhepäivähoitajaa omassa tai lasten kodissa. Vuonna 2009 tulee Kirkonkylässä kahden perhepäivähoitajan tarve. Yksi perhepäivähoitaja palaa vuorotteluvapaalta 1.2.2009 ja hänen sijaisensa tulee jatkamaan työtään, minkä lisäksi tarvitaan yksi uusi hoitaja. Mikäli uutta hoitajaa ei löydy, varaudutaan perustamaan Pirpalliinan kiinteistöön kahden hoitajan ja kahdeksan lapsen ryhmäperhepäiväkoti. Hoitajien rekrytoinnin tueksi esitetään korotusta perhepäivähoitajien peruspalkkoihin. Hoitajille tarjotaan mahdollisuus ottaa oma alle kouluikäinen lapsi hoitoon omaan ryhmään palkallisesti. Uuden hoitajan aloittaessa työnsä hankitaan hoitajalle kohtuullinen materiaalipaketti työn aloittamista varten. Hoitajille tarjotaan

mahdollisuus ottaa oma alle kouluikäinen lapsi hoitoon omaan ryhmään palkallisesti. Uuden hoitajan aloittaessa työnsä hankitaan hoitajalle kohtuullinen materiaalipaketti työn aloittamista varten. Hoitajien työolosuhteita kehitetään hyödyntämällä mm. varahenkilöä ja varahoitojärjestelyjä.

Narvan - Krääkkiön - Rämsöön alueen päivähoiton tarve on myös kasvussa ja nykyiset ryhmät ovat täynnä. Narvassa aloittaa vuoden 2009 alussa entisen Osuuspankin tiloissa Ristiveräjän päiväkotia, jossa on 21 paikkaa. Päiväkodissa tulee kuitenkin toimimaan sisarusryhmä, jossa alle 3-vuotiaat käyttävät laskennallisesti 1,75 paikkaa. Todellisuudessa ryhmäkoosta on 16-17 lasta. Koska päiväkodin paikat eivät luultavasti täyty aivan heti, päiväkotia aloittaa lapsimäärän edellyttämällä henkilöstömäärällä eli todennäköisimmin yksi lastentarhanopettaja ja yksi lastenhoitaja.

Valtuuston päätöksen mukaisesti uuden Kirkonkylän päiväkodin rakentaminen alkaa vuoden 2009 aikana ja se otetaan käyttöön vuoden 2010 elokuussa. Päiväkodin valmistuttua on esitetty seuraavia muutoksia. Vaahteramäen ryhmäperhepäiväkodin toiminta loppuu nykyisissä tiloissa. Vanhan Pappilan vuoropäiväkotiryhmä henkilökuntineen siirtyy uuteen Pappilan päiväkotiin. Sateenkaaren päiväkotia muutuu päiväkodin pienryhmäksi (=14 lasta), jonka henkilökunnan muodostaa yksi lastentarhanopettaja, yksi lastenhoitaja ja yksi ryhmäavustaja. Pienryhmässä voidaan paremmin huomioida erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevien lasten tarpeet. Osa Sateenkaaren "vanhoista" paikoista siirtyy uuteen Pappilan päiväkotiin. Posteljoonin päiväkotia jatkaa edelleen, koska lasten määrän kasvun ennakoita jatkuvan. Kurkiniityn päiväkodin ja ryhmäperhepäiväkodin lapsimäärää pienennetään tilan ahtauden ja toimimattomuuden vuoksi. Kurkiniityssä toimii jatkossa vain päiväkotia, jossa on 28 paikkaa (nyt päiväkodissa 21 paikkaa ja ryhmäksessä 8 paikkaa). Kun osa lapsista on alle 3-vuotiaita, joiden laskennallinen paikkaluku on 1,75, olisi ryhmässä todellisuudessa lapsia 20-24. Tämä malli edellyttää lastentarhanopettajan palkkaamista nykyisten ryhmäperhepäivähoitajien siirtyessä Kirkonkylän uuteen päiväkotia, eläkkeelle tai muihin tehtäviin. Kirkonkylän ryhmäperhepäivähoitajista on 1-3 vuoden aikana jäämässä yksi eläkkeelle. Kokonaisuudesta jää pois kaksi ryhmäperhepäivähoitajan tointa.

Vuonna 2010 päivähoitoon tulee Kirkonkylän uuden päiväkodin ja Kurkiniityn päiväkodin rakennemuutoksen myötä kolmen lastentarhanopettajan ja kahden lastenhoitajan toimen perustaminen sekä laitosapulaisen työajan määrittäminen uudelleen tukipalveluyksikön alaisuuteen.

Vesilahdessa on jo pitkään ollut avoimen päiväkodin tarve. Kirkonkylässä Tapolan nykyisen nuorisotilan vapauduttua sinne esitetään aloitettavaksi perhetyön ja päivähoiton yhteisesti järjestämä avoin päiväkotia. Siellä järjestetään ohjattua toimintaa lapsille ja heidän vanhemmilleen sekä tarjotaan kohtauspaikka samanlaisessa elämäntilanteessa oleville ja jatketaan lapsiparkkitoimintaa. Avoimen päiväkodin toiminta vähentää ns. virikepäivähoiton tarvetta ja ammattitaitoinen henkilökunta eli yksi lastentarhanopettaja (60% työajalla) ja perhetyöntekijä, osaa tarvittaessa ohjata asiakkaina olevia lapsia ja perheitä tukitoimien piiriin. Avoimen päiväkodin suunnittelu aloitetaan 2009 yhdessä sosiaalityön kanssa.

Merkittävät TA-muutokset**2009**

- ryhmäperhepäivähoitajan toimen muuttaminen lastenhoitajan toimeksi Vaahteramäen ryhmäperhepäiväkodissa 1.4.2009 alkaen
- kahden lastenhoitajan toimen perustaminen Pappilan päiväkotiin 1.4.2009 alkaen
- uuden hallinnollisen päiväkodin johtajan viran perustaminen 1.8.2009 alkaen
- lastentarhanopettajan toimen perustaminen Narvaan uuteen Ristiveräjän päiväkotiin 1.4.2009 alkaen, tarvittaessa alkuvuosi hoidetaan sijaisella
- lastenhoitajan toimen perustaminen Narvaan uuteen Ristiveräjän päiväkotiin 1.4.2009 alkaen, tarvittaessa alkuvuosi hoidetaan sijaisella
- laitospulaisen työajan lisäys Narvan päivähoitossa
- perhepäivähoitajan palkkaaminen määräaikaiseen työsuhteeseen 1.1.2009 alkaen
- perhepäivähoitajan palkkaaminen määräaikaiseen työsuhteeseen 1.2.2009 alkaen
- mahdollisesti Pirpaliinan ryhmäperhepäiväkodin käynnistäminen vuoden 2009 aikana (2 määräaikaista ryhmäperhepäivähoitajaa)

2010

- kahden lastentarhanopettajan toimen perustaminen Kirkonkylän uuteen päiväkotiin
- kahden ryhmäperhepäivähoitajan toimen (Kurkiniityn Taaperot) muuttaminen lastenhoitajan toimiksi (Kirkonkylän uusi päiväkoti)
- laitospulaisen työn järjestäminen Kirkonkylän uudessa päiväkodissa (tukipalveluyksikön alaisuuteen)
- kahden lastenhoitajan toimen perustaminen Narvaan Ristiveräjän päiväkotiin
- lastentarhanopettajan toimen perustaminen Kurkiniityn päiväkotiin
- lastentarhanopettajan toimen perustaminen 60 %:n työajalla avoimeen päiväkotiin

2011

- yksi uusi päiväkotiryhmä ja sen edellyttämä henkilöstölisäys

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

KOTIPALVELU

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	252	304	395	395	395	399	403
Toimintakulut	-798	-926	-1 171	-1 171	-1 171	-1 218	-1 287
Toimintakate	-546	-622	-776	-776	-776	-819	-884

Vastuhenkilö

Kotipalveluohjaaja Annikki Lepola

Toiminnan painopistealueet

Kotipalvelu sisältää kodinhoitoavun, tukipalvelut, erityisryhmien päivätoiminnan, pienryhmäkodin ja omaishoidontuen.

Vesilahden kunnassa 75 vuotta täyttäneiden määrä on noin 7,6 % koko kunnan väestöstä (yli 75-vuotiaita vuoden 2008 lokakuussa 319, vrt vuoden 2007 lokakuussa 314). Ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden määrän arvioidaan kunnassamme yli kaksinkertaistuvan vuoteen 2025 mennessä. Eliniän pidetessä huonokuntoinen vanhuus myöhentyy, mutta iäkkäämmät tarvitsevat aikaisempaa enemmän palveluja. Palvelujen tarpeen on arvioitu kasvavan 75 vuotta täyttäneiden kasvuun suhteutettuna vuoteen 2015 mennessä noin 35 % ja vuoteen 2025 mennessä noin 110 %.

Sosiaali- ja terveysministeriön valtakunnallisina tavoitteina vuoteen 2012 mennessä on, että 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä

- 91-92 % asuu kotona itsenäisesti tai tarkoituksenmukaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden turvin
- 13-14 % saa säännöllistä kotihoitoa
- 5-6 % saa omaishoidontukea
- 5-6 % on tehostetun palveluasumisen piirissä
- 3 % on pitkäaikaishoidossa vanhainkodissa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla

Vuoden 2007 lopussa 75 vuotta täyttäneistä oli Vesilahdessa pitkäaikaisessa laitoshoidossa 8,6 %. Vanhustenhuollon palvelurakenteen kehittämisessä asetetaan etusijalle kotona asumisen tukeminen mahdollisimman pitkään erilaisilla sosiaali- ja terveyspalveluilla.

Ikäihmisten kotona selviytymisen ja ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen on keskeinen painopistealue. Se edellyttää monipuolisia kotihoitoa tukevia vanhustalpalveluja. Tavoitteena on palvelujärjestelmän ja hoidon porrastuksen kehittäminen niin, että vanhuksia hoidetaan oikeaan aikaan oikealla paikalla.

Palvelutarjontaa on lisätty ja monipuolistettu perustamalla syyskuussa 2008 tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa annetaan ympärivuorokautista hoivaa laitoshoidon ulkopuolella oleville vanhuksille. Tehostetun palveluasumisyksikön valmistuttua palveluasuntopaikkoja on yhteensä 27, joista arviolta 20 on vanhuksille eli noin 7 %:lle 75 vuotta täyttäneistä. Em. avopalveluiden toteuttaminen edellyttää henkilöstölisäyksiä suunnitelmakaudella.

Omaishoidon määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen on suunnitelmakaudella yksi painopistealue. Omaishoitajien jaksamista tuetaan intervallijaksolla ja omaishoitajien vapaapäivillä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Ikäihmisten kotona selviytymisen ja kotihoidon turvaaminen	Säännöllisen kotihoidon kattavuus 13-14 % yli 75-vuotiaista/ asiakkaat vuoden aikana	
Ikäihmisten runsaasti apua tarvitsevien palveluiden turvaaminen avohoidossa	Palveluasumisen kattavuus 5 – 6 % yli 75- vuotiaista/ asiakkaat vuoden aikana	
Ajantasainen tieto avo- ja laitoshoidon välillä	Avo- ja laitoshoidon henkilöstön yhteiset kokoukset (=Vakopa-kokoukset) 4 kertaa /vuosi	
Hoito- ja palveluketjujen sujuvuus	Hoito- ja palvelusuunnitelmien tarkistaminen / vuosittain	
Henkilöstön fyysisten ja psyykkisten voimavarojen ja ammattitaidon vahvistaminen	Kehityskeskustelut / kerran vuodessa Täydennyskoulutus veloitteen mukaisesti Sairauspoissaolot/työntekijä/vuoden 2008 tasolla tai sen alle	
Ikäihmisten hyvinvoinnin ja palveluiden turvaaminen	Vanhuspalveluohjelman laadinta vuonna 2009/talousarvion ja -suunnitelman pohjana	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Kodinhuoltoapua saaneita kotitalouksia /vuosi	81	85	86
Tukipalvelua saaneita kotitalouksia /vuosi	205	165	200
Omaishoidontuella hoidettujen määrä / vuosi	17	17	17

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Kodinhuoltoavun kustannus /tunti	45,94 €	46,70 €	48,07 €

Keinot ja panostukset

Ikäihmisten kotihoidon suunnittelun ja ohjauksen tehostamista jatketaan mm. pitämällä hoito- ja palvelusuunnitelmat ajan tasalla, lisäämällä ehkäiseviä kotikäyntejä ja hoitamalla hoivatakuun edellyttämät velvoitteet. Tällä hetkellä kotipalveluohjaaja vastaa myös ikäihmisten päivätoiminnasta. Suunnitelmakaudella selvitetään mahdollisuutta palkata osa-aikainen viriketoiminnan ohjaaja hoitamaa ikäihmisten ja erityisryhmien päivätoimintaa, jolloin kotipalveluohjaajan työaika saataisiin kohdennettua kokonaisuudessaan kotipalvelun suunnitteluun ja ohjaukseen.

Terveyskeskuksen laajennuksen kolmannessa vaiheessa 2008 kesällä valmistuivat tehostetun palveluasumisen tilat 10 asiakkaalle, joista syyskuussa 2008 on otettu käyttöön seitsemän paikkaa. Koska tehostetun palveluasumisen tarve on suuri, kaikki paikat otetaan käyttöön vuonna 2009. Tehostettuun palveluasumiseen on palkattu syksyllä 2008 kaksi vakinaista lähihoitajaa ja kahden työpanos hoidetaan syksyn 2008 ajan määräaikaisilla sijaisilla. Em. kaksi määräaikaista lähihoitajan tointa vakinaistetaan 1.4.2009 alkaen ja yhden työpanos hoidetaan vuoden 2009 ajan määräaikaisella sijaisella. Sosiaali- ja terveysministeriö on antamassa sosiaalihuollon henkilöstön

mm. kotihoidon henkilöstön valtakunnalliset mitoitussuosituksset vuoden 2008 loppuun mennessä, joiden pohjalta vuoden 2009 aikana selvitetään em. yksikön hoitohenkilöstön kokonaistarve. Kaikkien 10 hoitopaikan ottaminen käyttöön ja yleensäkin vanhusten kotihoidon tarpeen kasvu edellyttävät lähihoitajan toimen perustamista sekä vuonna 2010 että 2011.

Omaishoidon tuen määrärahaa lisätään suunnitelmakaudella. Tavoitteena on omaishoidon tuen avulla lisätä kotihoitoa ja helpottaa painetta laitoshoitoon.

Osuuskunta Lempestiltä on ostettu siivouspalveluna tehtävää tukipalvelua ja vanhusten ateriakuljetuksia on siirretty yksityiselle yrittäjälle sekä kunnan ja kunnan kuljetusyksikölle, jotta kodinhoitajien työaika on saatu kohdennettua enemmän varsinaiseen hoitotyöhön.

Valtuuston päätöksellä maksuton ruokailu laajeni vuoden 2007 syksyllä koskemaan myös sotiemme veteraanien, näiden puolisoitten ja leskien sekä sotainvalidien puolisoitten ja leskien aterioita siten, että sanotuilla ryhmillä on mahdollisuus käydä ruokailemassa kunnan ruokailupisteissä tai ateriat kuljetetaan kotiin niille, joille ei ole mahdollisuutta päästä ruokailemaan kunnan ruokailupisteisiin. Järjestelyn vuoksi tukipalveluasiakkaiden määrä ja tukipalvelukustannukset pysyvät korkealla tasolla koko suunnitelmakauden.

Asiakkaiden huonokuntoisuus ja monisairaus tekee hoivatyöstä entistä vaativampaa, mistä aiheutuu lisäkoulutuksen tarvetta. Henkilöstön koulutustasoa vahvistetaan kannustamalla osallistumaan täydennyskoulutukseen.

Merkittävät TA-muutokset

- Tehostetun palveluasumisyksikön ottaminen kokonaisuudessaan käyttöön edellyttää kahden lähihoitajan toimen perustamista 1.4.2009 alkaen. Yhden lähihoitajan työpanos korvataan määräaikaisella sijaisella vuonna 2009. Em. yksikkö on ollut toiminnassa vuonna 2008 neljä kuukautta, vuonna 2009 koko vuoden, mikä luonnollisesti lisää kustannuksia vuonna 2009.
- Sotiemme veteraanien, näiden puolisoitten ja leskien sekä sotainvalidien puolisoitten ja leskien maksuttomat ateriat pitävät tukipalvelukustannukset korkealla koko suunnitelmakauden.
- Vanhusten kotihoidon kasvu edellyttää lähihoitajan toimien perustamista kotipalveluun vuosina 2010 ja 2011.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

PERUSTERVEYDENHUOLTO

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	448	432	458	458	458	462	467
Toimintakulut	-3 529	-3 477	-3 745	-3 745	-3 745	-3 920	-4 067
Toimintakate	-3 081	-3 045	-3 287	-3 287	-3 287	-3 458	-3 600

Vastuhenkilö

Johtava lääkäri Mauri Jokinen

Perusterveydenhuolto sisältää seuraavat tulosyksiköt: avopalvelut, hammashuolto, laitoshoido ja tukipalvelut.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

- Kuntalaisten vastaanotolle pääsy turvataan lain edellyttämällä tavalla.
- Suurten kansansairauksien ennaltaehkäisy ja hoidon järjestäminen on tärkeimpiä painopistealueita.
- Mielenterveyspalveluiden riittävyys turvataan ja erityisesti lasten ja nuorten palvelut pyritään järjestämään lähipalveluina.
- Ikäihmisten kuntouttavaa toimintaa kehitetään sekä avohoidossa että laitoshoidossa.
- Laitoshoidossa osastojen toimintaa kehitetään.
- Hammashuollossa turvataan perushoito koko väestölle.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Terveysasemien vastaanottopalveluiden saatavuus on hyvä ja toiminta asiakaskeskeistä	Päivystyskäyntien osuus vastaanottokäynneistä <20% Yhteys lääkäriin kiireellisissä tapauksissa samana päivänä ja muissa 3 vrk:n sisään Asiakastytyväisyysmittaus ja tulos parempi kuin sairaanhoitopiirin keskiarvo	
Vastaanotto toiminta laadukasta ja vaikuttavaa	Diabetespotilaiden hoitotasapainojen ja riskitekijöiden seuranta ja tasot	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	suositusten mukaisia	
Vuodeosastotoiminnan joustavuus ja hyvä yhteistyö kotisairaanhoidon ja kotiavun kanssa	Erikoissairaanhoidosta siirtyvälle tai kotoa tulevalle järjestyy paikka vuorokauden sisään Vuodeosastolta kotiin siirtyvälle järjestyy heti tarpeellinen kotisairaanhoido ja kotiapu	
Henkilöstön ammattitaidon ja voimavarojen vahvistaminen	Täydennyskoulutus toteutuu suositusten mukaan Henkilökohtaiset kehityskeskustelut 40 %:lle henkilöstöstä vuosittain Henkilöstön sairauspoissaolojen kasvun taistuminen	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Lääkärikäynnit	6623	6000	6300
Sairaanhoidajakäynnit	2620	2200	2900
Äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolan terveydenhoitajakäynnit	1615	1750	1750
Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajakäynnit	1609	1240	1650
Terveydenhoitajien muut käynnit	1519	1200	1200
Kotisairaanhoidon käynnit	4983	5500	4300
Hammashuollon käynnit	4360	4700	4400
Vuodeosaston hoitopäivät	3037	3000	3050
Vanhainkodin hoitopäivät	11036	10800	10800
Laitoshoidon hoitopäivät yhteensä	14073	13800	13850

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Avosairaanhoidon kustannus/käynti	68,99 €	68,44 €	72,87 €
Hammashuollon kustannus/käynti	72,63 €	68,86 €	77,01 €
Laitoshoidon hoitopäivän kustannus	109,28 €	116,37 €	120,15 €

Keinot ja panostukset

- Kansanterveyslain mukainen hoitoonpääsy turvataan kolmen omalääkärin sekä vastaanoton sairaanhoitajien avulla. Tarvittaessa apuna käytetään ostopalveluja.
- Sairaanhoidajien työpanosta käytetään myös kansansairauksien seurantaan, seulontaan ja ennaltaehkäisyyn, tähän liittyen Narvan vastaanoton perushoitajan toimi muutetaan sairaanhoitajan toimeksi.

- Kansanterveystyöhön kuuluvia seulontatutkimuksia lisätään valtakunnallisen seulontaohjelman mukaisesti.
- Psykiatrisen sairaanhoitajan toimi siirretään kotisairaanhoidosta avosairaanhoidon ja työnkuva painottuu nuorten ja lapsiperheiden hoitoon sekä aikuisten akuuttien kriisien hoitoon.
- Terveysneuvonnassa terveydenhoitaja työpanosta lisätään hieman nostamalla 50 %:n työajalla toimivan terveydenhoitajan työaika 60 %:iin ja samalla toimi vakinaistetaan.
- Laitoshoitoon perustetaan osastonhoitajan virka 1.8. alkaen, perusteena osastojen toiminnan suunnitelmallisuuden lisääminen ja siten laadun parantaminen.
- Laitoshoitoon perustetaan myös kiertävän sairaanhoitajan toimi, jonka avulla osittain järjestetään sairaanhoitajien lomasijaisuudet ja muut äkilliset sijaistarpeet.
- Kiireellisen hammashoidon särkypäivystys viikonloppuisin järjestetään kesästä 2009 alkaen Tays:an yhteispäivystyksen yhteydessä.
- Hammashoidon työnjakoa kehitetään ja perustetaan suuhygienistin toimi 2010 ja samalla varustetaan hoituhuone.

Merkittävät TA-muutokset

- Lähes kaikilla kustannuspaikoilla palkkamenojen nousu selittää suurimman osan toimintakulujen noususta, taustalla viimeinen työmarkkinoiden palkkaratkaisu. Palvelujen ostoissa näkyvät erityisesti sisäisten vyörytysten kustannusten nousut. Kokonaisuudessa perusterveydenhuollon toimintakatteen nousuprosentti verrattuna vuoteen 2007 on 6,7 %.
- Psykiatrisen sairaanhoitajan toimen siirtäminen avosairaanhoidon näkyvä avosairaanhoidossa lisämenoina ja kotisairaanhoidossa vastaavasti säästöinä. Avosairaanhoidossa on myös palvelujen ostoissa ja materiaalikuluissa nousua.
- Laitoshoidossa osastonhoitajan toimen perustaminen ja kiertävän sairaanhoitajan toimi lisäävät menoja, lisäksi ravintohuollossa ja puhtaanapitokuluissa merkittävää nousua.
- Terveysneuvonnassa menoja lisää terveydenhoitajan työpanoksen 10 %:n lisäys sekä seulontatutkimusten ostojen lisäys.
- Hammashuollossa vuonna 2010 suuhygienistin toimen perustaminen ja hoituhuoneen varustaminen aiheuttaa lisäkuluja.
- Suunnitelmakauden aikana oletettavasti jatkuva voimakas väestönkasvu tulee aiheuttamaan lisäresurssien tarvetta myös avoterveydenhuollon vastaanotto toimintaan. Lisäksi neuvolatoimintaan ja kouluterveydenhuoltoon ollaan valtion toimesta laatimassa asetusta, jossa aiemmat ohjeistukset muutetaan määräyksiksi.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

ERIKOISSAIRAANHOITO

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 829	-2 929	-3 523	-3 523	-3 523	-3 559	-3 596
Toimintakate	-2 829	-2 929	-3 523	-3 523	-3 523	-3 559	-3 596

Vastuhenkilö

Johtava lääkäri Mauri Jokinen

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

- Erikoissairaanhoidon palveluita hankitaan kuntalaisten lääketieteellisiä tarpeita vastaava määrä.
- Erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä Tampereen yliopistollisesta sairaalasta sekä Valkeakosken aluesairaalasta, osa synnytyksistä myös Vammalan aluesairaalasta.
- Yhdessä Kehyskuntien kanssa erikoissairaanhoidon palveluita hankitaan myös kilpailuttamalla yksityissektorilta silloin, kun ne laadukkaasti, nopeasti ja sairaanhoitopiiriä edullisemmin saadaan.
- Seutukunnan kanssa pyritään tehostamaan sairaanhoitopiirin omistajaohjausta kustannustason nousun hillitsemiseksi.
- Osa erikoissairaanhoidon palveluista pyritään järjestämään lähipalveluina.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
erikoissairaanhoidon palveluiden hyvä saatavuus	jonotietojen seuranta, keskeiset toimenpidejonot tilaajarenkaan keskiarvossa tai sen alle	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Yksityissektorin ostojen osuus sairaanhoitopiirin tuotelaskutuksesta	5,1 %	6,5 %	7 %

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
PSHP laskutus (tuotteet) €	2 459 474	2 665 000	2 925 000
PSHP laskutus yhteensä €	2 603 586	2 701 365	2 964 100
Erikoissairaanhoidon menot PSHP/asukas € (tuotteet ilman kehitysvammahuoltoa)	652	675	688
PSHP laskutus sisältäen kehitysvammahuollon €	-	-	3 210 100

Keinot ja panostukset

- Vuoden 2009 palvelutilaus Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä on noin 2,9 miljoonaa euroa. Kalliin hoidon tasausmaksua peritään 40 €/asukas ja erityisvelvoitemaksua 9,2 €/asukas. Varsinainen palvelutilaus on 10 % suurempi kuin vuoden 2008 tilaus ja 17 % suurempi kuin vuoden 2007 toteuma.
- Kilpailuttamalla hankittaviin erikoislääkärikonsultaatioihin, tutkimuksiin, päiväkirurgisiin toimenpiteisiin ja osaan tekonivelleikkauksia varataan 205 000 €.
- Valkeakosken kaupungilta ostettaviin avohuollon mielenterveyspalveluihin varataan 45 000 €.
- Lähipalveluina järjestetään lastenpsykiatrin ja nuorisopsykiatrin vastaanottokäyntejä sekä konsultaatioita, osa aikuisten mielenterveyskäynneistä sekä ravitsemusterapeutin vastaanottokäyntejä.

Merkittävät TA-muutokset

- Vuonna 2009 erikoissairaanhoidon budjettiin sisältyy uutena menoeränä Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä ostettavat kehitysvammahuollon palvelut, joihin on varattu 246 000 euroa, aiemmin vastaava summa on mennyt sosiaalityön puolelta laitoshoidosta. Tästä aiheutuu noin 8,7 %:n nousu erikoissairaanhoidon menoihin verrattuna vuoteen 2007.
- Kehitysvammahuollon lisäksi erikoissairaanhoidon kasvuprosentti on merkittävä ja selittyy pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiirin palvelutilauksen kasvulla. Selittävinä tekijöinä on voimakas väestönkasvu ja kuluvan vuoden tilausarvion ylittyminen erityisesti lastentautien ja naistentautien alueilla.

3.6.6. KOULUTUSLAUTAKUNTA

PERUSKOULUT

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	163	54	62	62	62	62	62
Toimintakulut	-3 893	-4 014	-4 376	-4 376	-4 376	-4 504	-4 612
Toimintakate	-3 730	-3 960	-4 314	-4 314	-4 314	-4 442	-4 550

Vastuhenkilö

Sivistystoimenjohtaja Tapani Pietilä

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Seutuyhteistyö ja kehyskuntien välinen koulutoimen yhteistyön kehittäminen opetussuunnitelmatyö käynnistyy seuraavien vuosien aikana kehyskuntajohtoisesti työ- ja loma-aikojen kokeiluluvan hakeminen yhteisesti kehyskuntien kesken.

Koulutuspoliittisen ohjelman päivittäminen alkavalla valtuustokaudella.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Osallistuva ja kustannus tietoinen johtaminen	<p>Toimivat johtamis- käytänteet</p> <p>Kehityskeskustelut käytössä kaikissa yksiköissä 100 % Jokaisella on oma kehitys- ja koulutussuunnitelmansa</p> <p>Kouluilla oltava käytössä lomake joka kehityskeskustelun jälkeen palautetaan koulutoimistoon.</p> <p>Toimivat talous- seurannan välineet Käyttöön otetaan kehyskunnissa valmisteltu arviointikeskustelumalli</p> <p>Säännölliset työpaikka- kokoukset ja työryhmät Reaaliaikainen talous- seuranta kouluilla 2009</p>	
Jatko-opintokelpoisuus	Oppilaspaikan saaminen toisen asteen oppilaitoksessa	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	100%.	
Osaava henkilöstö ja asiantuntijaverkostot	Muodollisesti kelpoinen henkilöstö Vakinaiset ja lukuvuoden määräaikaiset kelpoisia 100 %	
Perusopetuksen oppilasmaan kustannus vrt. verrokkikunnat Kylmäkoski Urjala Punkalaidun	Tilastokeskus, perusopetustilasto.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
oppilasmäärät	642	684	685
erityisoppilaat	19	17	23
esioppilaat	52	90	70

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
oppilaskustannukset/oppilas	5809	5789	6348

Keinot ja panostukset

Talousarviovuoden aikana perustettavien uusien opettajanvirkojen avulla luokkakoko Vesilahden kunnassa pienenee. Ryhmäkokojen pienentäminen on keskeinen tavoite myös Opetusministeriön lähiajan tavoitteissa.

Henkilöstön osalta panostetaan kunnan koulunkäyntiavustajien koulutukseen kunnassa järjestettävällä keskitetyllä koulutuspäivällä.

Opettajien koulutuksessa varaudutaan suunnitelmakaudella uuden opetussuunnitelman käyttöönottoon kehyskuntien yhteistyöllä valmistelemaan koulutuskokonaisuuden avulla. Vesilahtelaiset opettajat osallistuvat asiantuntijoina aluetyöryhmiin.

Koulutuslautakunta seuraa tiiviisti talouden toteutumaa ja edellyttää jokaiselta yksiköltä ajantasaista talouden seuranta ja aktiivista tiedottamista.

Merkittävät TA-muutokset

Kirkonkylän kouluun luokanopettajan virka 1.8.2009, luokanopettajan/esiopettajan virka Narvan kouluun lukuvuodeksi 2009-2010 sekä määräaikaisen luokanopettajan viran vakinaistaminen Narvan koulussa. Päätoiminen tuntiopettaja Onkemäen kouluun lukuvuodeksi 2009-2010.

Koulutuslautakunnan alaisia tulosalueita ovat peruskoulut ja muu koulutus.

Taloussuunnitelman tavoitteet ja perustelut

Yleistavoitteet

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

Koulutoimen normisto

Koulutoimessa noudatetaan Vesilahden kunnanvaltuuston päätöstä, että vuosiluokkien 1-6 perusopetuksen koulun oppilasmäärän tulee laskentapäivänä 20. päivänä tammikuuta olla 18.

Suunnitelmakaudella Vesilahdessa toimii 4 perusopetuksen vuosiluokkien 0-6 koulua.

Toiminnan painopisteet suunnittelukaudella

Seutuyhteistyö ja kehyskuntien välinen koulutoimen yhteistyön kehittäminen opetussuunnitelmatyö käynnistyy seuraavien vuosien aikana kehyskuntajohtoisesti työ- ja loma-aikojen kokeiluluvan hakeminen yhteisesti kehyskuntien kesken

Koulutuspoliittisen ohjelman päivittäminen alkavalla valtuustokaudella

Hallinto

1.8.2008 alkaen koulutoimen hallinto uudistui. Vuoden 2009 aikana kootaan tietoja siitä, miten uudistus on toteutunut ja edistänyt koulutoimen tavoitteiden saavuttamista.

Vuoden 2009 aikana on käynnistettävä valmistelu lisäresurssin saamiseksi koulutoimistoon kunnan keskushallinnon alueeseen kuuluvien tehtävien hoitamisen osalta.

Tavoite 2009

Tavoite	Mittari	
Osallistuva ja kustannus tietoinen johtaminen	Toimivat johtamis- käytänteet	Kehityskeskustelut käytössä kaikissa yksiköissä 100 % Jokaisella on oma kehitys- ja koulutussuunnitelmansa Käyttöön otetaan kehyskunnissa valmisteltu arviointikeskustelumalli Säännölliset työpaikkakokoukset ja työryhmät
	Toimivat talousseurannan välineet	Reaaliaikainen talousseuranta kouluilla 2009

Opetus

Tuntikehyksen laskennan perusteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Tavoite 2009

Tavoite	Mittari	
Resurssien tasapuolinen jakautuminen kouluissa	Suhdelukujen selvittäminen opettajaa/ oppilas koulutoimen työntekijää/oppilas tukiopetustuntia/ oppilas laaja-alaisen erityisopetuksen tuntia/ oppilas	

Henkilöstö

Koulutuslautakunnan keskeinen tavoite on ollut saada opettajanvirkoihin ja muihin opetustoimen työsuhteisiin muodollisesti pätevää henkilöstöä.

Koulutuslautakunta pyrkii vaikuttamaan siihen, että kunnan koulutoimen houkuttavuus uusien viranhakijoiden keskuudessa säilyisi.

Suunnitelmakaudella tulee perustaa opettajanvirka Kirkonkylän kouluun sen takia, että 6. luokalta siirtyä yläkouluun yksi luokka ja alakouluun vastaavasti tulee kaksi luokkaa uusia oppilaita.

Kirkonkylän koulun laaja-alaisen erityisopettajan virka esitetään vakinaistettavaksi 1.8.2009 alkaen.

Narvan kouluun esitetään perustettavaksi 6. luokanopettajan virka.

Tavoite 2009

Tavoite	Mittari	
Osaava henkilöstö ja asiantuntijaverkostot	Muodollisesti kelpoinen henkilöstö	Vakinaiset ja luku- vuoden määräaikaisten kelpoisia 100 %+

Yllä mainittu tavoite säilytetään edelleen, koska sitä ei ole käytännössä kyetty saavuttamaan. Henkilöstön pieni vaihtuvuus on osoitus henkilöstöpolitiikan onnistumisesta.

KOULUTOIMEN VIRAT JA TOIMET SEKÄ LISÄYKSET 2008-2011

tehtävänimike	2008	2009	2010	2011
rehtori	2	2	2	2
sivistystoimenjohtaja (30%)	1	1	1	1
koulutoimen kanslisti	1	1	1	1
koulunkäyntiavustaja 100% (toimi)	4	6	6	6
koulunkäyntiavustaja 40-50% (toimi)	1,5	1,5	1,5	1,5
koulunkäyntiavustaja 80-85%(toimi)	1	1	1	1
koulunkäyntiavustaja 40-50% (toimi)	1,4	1,4	1,4	1,4
koulunkäyntiavustaja 90-100% (määräaik.)	4	2	2	2
aamu- ja ilta- päivätoiminnan ohjaaja (toimi)	1 (100%)	1 (100%)	1 (100%)	1 (100%)
	1 (50%)	1 (50%)	1 (50%)	1 (50%)
	1 (60%)	1 (60%)	1 (60%)	1 (60%)
	1 (85%)	1 (85%)	1 (85%)	1 (85%)
	1 (13%)	1 (13%)	1 (13%)	1 (13%)
aamu- ja ilta- päivätoiminnan ohjaaja 40-60% (määräaikainen)	5	5	5	5
perusopetuksen luokanopettaja	19	22	22	22
päätoiminen tuntiopettaja	2	2	1	1
esiopettaja	5	5	5	5
laaja-alainen erityisopettaja	2	3	3	3
englannin opettaja 1-6	2	2	2	2
aineenopettaja (7-9lk)	13	13	15	15
sivutoiminen tuntiopettaja 7-9	2	2	2	2
koulukuraattori	1	1	1	1
psykologi (40% palkasta koulutoimen talousarviossa)	1	1	1	1

Määräaikaisten kouluavustajien määrän kehitys riippuu ratkaisevasti siitä, miten paljon tukeen velvoittavia lausuntoja oppilaille tulee ja kuinka monen kohdalla niiden tekninen täytäntöönpano edellyttää erillistä avustajaa.

Kouluruokailu

Meneillään on kouluruokailun 60. juhlavuosi. Kouluruokailun merkitys on oppilaalle suuri. Valtakunnallisen tason selvityksissä on tuotu korostetusti esiin sitä, että laadullisesti lasten ja nuorten aterioiden tasoa ei tule säästösyistä laskea. Seurauksena pelätään tällaisissa tapauksissa olevan se, että kuitenkin loppujen lopuksi kustannukset tulevat yhteiskunnan hoidettavaksi.

Lapsia ja nuoria tulee myös kouluruokailun kautta ohjata oman elämänsä ravintotottumusten monipuoliseen tarkasteluun. Kouluruokailu on keskeisesti sidoksissa valtion toimesta uuden opetussuunnitelman myötä kaikissa yläluokan kouluissa opetettavaksi määrättyyn terveystietoon.

Koulutoimen ja ruokahuollon henkilöstön tulee kehittää tiedottamista puolin ja toisin edelleen.

Kuljetus

Koulutuslautakunta esittää, että 1.8.2009 alkavalle uudella kuljetuskaudella otettaisiin käyttöön nykyistä pitemmät sopimusajat, mikä takaisi sen, että tarjouskilpailuun osallistuvilla yrityksillä olisi paremmat mahdollisuudet panostaa myös kaluston kuntoon.

Tarjouspyyntöjen käsittelyssä hinnan lisäksi tulee pisteyttää muut ominaisuudet, jotka ovat merkitseviä palvelun toteuttamisessa.

Koulutuslautakunta esittää, että koulutoimen ja kunnan keskushallinnon virkamiehet valmistelevat pisteytyksen tarjouspyyntöjen käsittelyä varten.

Koulutoimen suunnittelu

Viime vuosien voimakkaan muuttoliikkeen takia oppilasmäärien kasvu Vesilahden peruskouluissa jatkuu myös suunnitelmakaudella.

lv. 2008-09	KIRKONK.	NARVA	ONKEM.	YLÄM.	PÄIVÄ- KOTI	YHT.AA	YLÄ- ASTE	JOISTA ERITYISLK	YHT. KUNTA
0	40	21	5	11	13	90			
1	27	13	6	13		61		2	
2	41	14	4	12		71		1	
3	45	19	6	12		82		2	
4	32	9	4	8		53		3	
5	42	23	5	5		75		1	
6	46	9	4	11		70		4	
7							49	2	
8							58	3	
9							64	2	
YHT.	273	108	34	72	13	502	171	17	684
lähtee 2009	-46	-9	-4	-11		-70	-62	-2	
tulee 1lk (huomioitu Kk:n koululle tulevat päiväkodin eskarit)	53								
tulee 2009 eskareita	39	24	4	8		76	70		
yht. 2009	280	123	34	69		506	179		685
lähtee 2010	-42	-23	-5	-5		-75	-55	-3	
tulee 2010 eskareita	32	17	4	12		65	77		
yht. 2010	270	117	33	76		496	201		697
lähtee 2011	-32	-9	-4	-8		-53	-47	-2	
tulee 2011 eskareita	38	23	4	10		73	54		
yht. 2011	276	131	33	78		518	208		726
lähtee 2012	-45	-19	-6	-12		-82	-72	-4	
tulee 2012 eskareita	36	20	1	12		69	82		
yht. 2012	267	132	28	78		505	218		723
lähtee 2013	-41	-14	-4	-12		-71	-81	-1	
tulee 2013 eskareita	26	10	1	9		45	73		
yht. 2013	252	128	25	75		479	210		689

Kansainvälisyys

Kansainvälisyyskasvatus on selkeä osa perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Oppilaita tuetaan kansainvälisyyskasvatuksen kautta ymmärtämään vieraita kulttuureja, joihin tulevaisuudessa omassa kotimaassammekin saamme tutustua.

Koulutuslautakunta on panostanut siihen, että henkilöstöllä olisi käytettävissään kanavia yhteistyön kehittämiseksi. Vesilahden kunta on omilla yhteyksillään luonut koulujenkin käyttöön monia mahdollisuuksia.

Kansainväliseen toimintaan osallistumista pyritään tukemaan myös oppilaiden osalta. Taloudellisia resursseja kansainväliseen toimintaan on käytetty varsin vähän. Koulu on päässyt ajoittain hyötymään kunnan yleishallinnon kansainvälisen toiminnan määrärahalla toteutetuista hankkeista.

Cesiksen koulun kanssa jatkuu latvialaisten oppilaiden osallistuminen Aittakahvilaharjoitteluun kesäkausina. Toimenpide ei aiheuta kustannuksia kunnalle, sillä oppilaskunta rahoittaa toiminnan kioskin tuotolla. Opettajavaihtoa Cesiksen koulun kanssa pyritään toteuttamaan vuosina 2009-2010. Cesiksen koulun opettajista useat toimivat kouluttajina myös opettajakorkeakoulussa.

Oppilasvaihto jatkuu ja Vesilahdesta matkataan Saksaan 25.9.2009 ja saksalaiset tulevat vastaavasti Vesilahteen huhtikuun lopussa 23.4.2010.

Yläaste tiivistää yhteistyötään Sambian Isengeen. Jo aiemmin oppilaiden taksvärkkirahoilla on pystytetty terveysasema kylään. Yhteistyössä Lempäälän lukion kanssa Isengeen aletaan rakentaa vuonna 2009 asuntoa terveydenhoitajalle. Tämän jälkeen Sambian valtio voi palkata kylään kokopäivätoimisen terveydenhoitajan. Vuosille 2010-2011 valmistellaan kylän koulun laajentamista kahdella suurella luokahuoneella. Hanketta on haettu Ulkoasianministeriön kehitysyhteistyösaston hankkeeksi vuosille 2009-2011. Hankepääätös saadaan ministeriöstä joulukuussa 2009.

Investoinnit

Yläasteen ja Kirkonkylän koulun laajennus valmistuu 30.6.2009 mennessä. Ruokala ja keittiö otetaan käyttöön 7.1.2009.

Kunta voi alkaa hakea hankkeelle valtionosuutta sen valmistuttua.

Reilun 2 miljoonan euron valtionosuus maksetaan Vesilahden kunnalle 7 vuoden kuluessa.

Tulevaisuutta varten koulutoimi on esittänyt, että sosiaalitoimen Pappilan alueen päiväkodin yhteydessä huomioitaisiin yläasteen liikuntasalin edessä olevat tilarajoitteet oppilasmäärän kasvun takia. Päiväkotiin toivotaan rakennettavan pienimpien lasten liikkumisen mahdollistavan noin 150 m² salin + varasto- ja sosiaalitilat.

Koulutuslautakunta on lisäksi tietoinen siitä, että mikäli viime vuosien kaltainen väestönmuutto jatkuu edessä olevan talousnotkahduksen jälkeen, kunnassa joudutaan alkaa valmistella uuden alakoulun rakentamista Kirkonkylään noin 10 vuoden kuluttua.

Narvan koulun osalta on työskennelty työryhmä, joka päätti työnsä 8.10.2008. Narvan koulun oppilasmäärän kasvun takia koululle joudutaan alkaa valmistella lisätilan rakentamista.

Myös Ylämäen taajamassa tulee seurata tarkasti kaavoitustilanteen kehitystä ja varmistua siitä, että tarvittaessa kaava- yms. syistä ei ilmene estettä opetustoimen tarvitsemien lisätilojen rakentamiselle.

Toiminnalliset tavoitteet 2009-2011

Peruslähdekohta on, että jokainen perusopetuksen oppilas saavuttaa jatko-opintokelpoisuuden oppivelvollisuusopintojensa päätteeksi. Opetustoimen palvelut tulisi tuottaa sillä rahasummalla, jonka oppilaskohtainen laskennallinen valtionosuus tuottaa Vesilahden kunnalle.

KOULUTUSLAUTAKUNTA

MUU KOULUTUS

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-94	-63	-55	-55	-55	-55	-55
Toimintakate	-94	-63	-55	-55	-55	-55	-55

Vastuhenkilö

Sivistystoimenjohtaja Tapani Pietilä

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Vesilahden kunta yhteistyössä Pirkkalan ja Lempäälän kuntien kanssa on teettämässä musiikin taiteen perusopetuksen osalta yhteistä selvitystä. Kunnissa tehdään selvitystyön pohjalta ratkaisuja suunnitelmakauden aikana musiikkiopetuksen toteuttamisesta.

Vesilahden kunta varautuu tukemaan muiden kunnassa nyt toimivien taiteen perusopetusta antavien yksiköiden työtä vähintään nykyisen suuruisella taloudellisella panostuksella sekä tilojen luovuttamisella opetuskäyttöön.

Keinot ja panostukset

Kuntien yhteistoiminnalla musiikkiopintojen osalta pyritään tulevaisuudessa paremmin turvaamaan korkea laatu sekä taloudellisuus.

Tampereen seutukunnassa Paras-suunnitelmiin liittyen tullaan vapaan kansansivistystyönkin osalta selvittämään toiminnan tehostamiskeinoja. Lempäälä-Opisto kokoaa palautetta toiminnastaan ja suunnittelee sen pohjalta

Merkittävät TA-muutokset

Muun koulutuksen osuus vuoden 2009 talousarviossa vähenee Lempäälä-Opiston laskutuksen laskettua 15.500 euroon (vuonna 2008 ennakot 26.000 euroa).

3.6.7. LIIKUNTA- JA NUORISOLAUTAKUNTA

LIIKUNTA- JA NUORISTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	23	27	16	16	16	16	16
Toimintakulut	-250	-295	-307	-307	-307	-309	-313
Toimintakate	-227	-268	-291	-291	-291	-293	-297

TEHTÄVÄALUE

Liikuntatoimi

Vastuhenkilö

Liikunta- ja nuorisosihteeri Sari Juuti

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Liikuntatoimen tavoitteena on tarjota kuntalaisille monipuoliset mahdollisuudet harrastaa liikuntaa kunnan tarjoamissa liikuntapaikoissa. Tukemalla seuratoimintaa saadaan kattava tarjonta liikuntaa eri-ikäisille liikuntaharrastajille eri puolella kuntaa. Toiminnallisena tavoitteena on palvelujen määrän säilyttäminen nykyisellään, palvelujen sisältöä ja laatua kehittäen.

Väestön kasvu ja muutto Vesilahteen tuovat omat haasteet ja kustannukset liikunta- ja nuorisotoimeen. Liikuntasuorituspaikkojen suhteen etenkin Kirkonkylän ja koulun lähialuetta on kehitettävä vastaamaan käyttäjien tarvetta.

Koulukeskuksen laajennuksen myötä kuntosali saa uudet tilat koulun tiloista. Uuteen kuntosaliin pyritään vanhoja laitteita uusimaan tarpeen mukaan, jotta valvomattoman salin laitteet saadaan mahdollisimman turvallisiksi nykyajan vaatimuksia vastaaviksi.

Kaikkien liikunta- ja nuorisotoimen kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen hoito kuuluu teknisen toimen vastuulle. Liikuntapaikkojen hoidossa turvallisuus on tärkein painopiste. Säännöllisesti tehtävällä kuntokartoituksella pyritään liikuntapaikkojen hoitoa ja kunnostusta priorisoimaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Lasten ja nuorten liikunta	Tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuus osallistua kunnan järjestämiin ohjattuihin tapahtumiin. Tarjota seuroille mahdollisimman hyvät puitteet toteuttaa liikuntaa. Asiakasmäärä ja palaute.	
Liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen turvallisuus ajantasalle vuosittaisella kuntotarkastuksella. Kaikilla kuntalaisilla mahdollisuus käyttää liikuntapaikkoja. Asiakaspalaute.	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Liikuntatoimi ja urheiluseurat	Seuratoiminnan tukemisella pyritään turvaamaan liikunnan tarjonta eri puolilla kuntaa. Palaute seuroilta.	

Keinot ja panostukset

Huolehditaan, että Lempäälä-opisto sekä urheiluseurat saavat suunnitelmakaudella käyttöönsä tilat toimintojensa järjestämiseen.

Seurat ja yhdistykset toimivat aktiivisesti eri puolilla kuntaa, toimintaa tuetaan avustuksin. Yhteistyötä pyritään lisäämään.

Merkittävät TA-muutokset

Kirkonkylän kuntosalin muutostyöt näkyvät investoinneissa, laitehankinnat sekä salin sisustus ja muu kalustus huomioitava talousarviossa.

TEHTÄVÄALUE

Nuorisotoimi

Vastuhenkilö

Liikunta- ja nuorisosihteeri Sari Juuti

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Nuorisotoimen tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen ja parempien edellytysten luominen kunnassa. Erityisesti huomioidaan perusnuorisotyön ja toiminnan tukeminen. Tuetaan nuorisotyötä tekeviä yhdistyksiä ja järjestöjä, sekä tehdään yhteistyötä heidän kanssa. Järjestetään leirejä, tilaisuuksia ja retkiä.

Väestön kasvu ja varsinkin lapsiperheiden muutto Vesilahteen tuovat omat haasteet ja kustannukset myös liikunta- ja nuorisotoimeen. Ohjelmallisesti tarjontaa olisi oltava jatkuvasti enemmän ja laajemmin kaikki ikäryhmät huomioon ottaen. Varsinkin nuorisotyössä väestön kasvu näkyy mm. nuorisotilalla sekä osallistujamäärän kasvulla. Kirkonkylän nuorisotila saa uudet tilat koululaajennuksen yhteydessä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Lasten ja nuorten toiminta, muut tapahtumat	Tarjota nuorille turvallinen paikka viettää iltaa aikuisen johdolla (nuorisotilat). Järjestää kesäisin ohjattua liikuntaa ja leiritoimintaa. Ennaltaehkäisevä nuorisotyö, päihteettömien tapahtumien järjestäminen. Kaikki nuorisotoimen tapahtumat ja tuetut tilaisuudet päihteettömiä. Järjestetyt tilaisuudet ja asiakaspalaute.	
Liikuntatoimi ja seurat / yhdistykset	Seurojen / yhdistysten toiminnan tukeminen	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	avustuksilla. Lisätä yhteistyötä seurojen ja yhdistysten välillä. Päihitteettömien tapahtumien tukeminen. Palaute seuroilta.	
Iltapäiväkerhotoiminta (2 lk)	Järjestää 2. luokan iltapäivätoimintaa Kirkonkylällä. Asiakaspalaute lapsilta ja vanhemmilta.	

Keinot ja panostukset

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajien työaikaa on saatava enemmän iltapäiväkerhotyöstä siirrettyä nuorisotyöhön. Yhden ohjaajan työajasta menee 70 % iltapäiväkerhoon ja 30 % nuorisotyöhön. Kevästä 2007 asti on nuorisotiloilla ollut kaksi ohjaajaa illassa, käytäntö on katsottu hyväksi ja työntekijöillä on ollut turvallisempaa työskennellä. Nuorisoiltojen määrää pyritään lisäämällä palkkaamalla lisäohjaajia iltavuoroihin. Myös vapaa-ehtoisia ohjaajia etsitään ja mietitään keinoja jolla saadaan seurat ja yhdistykset mukaan ohjaustyöhön.

Nuorisotoimi järjestää toimintaa kuunnellen nuorten toiveita ja mahdollisuuksien mukaan ohjaa nuoria harrastustoiminnan pariin. Yhteistyötä eri hallintokuntien sekä naapurikuntien kanssa pyritään resurssien mukaan jatkamaan.

2. lk:n iltapäiväkerhoryhmäkoko vaihtelee vuosittain ja ohjaajien tarve muuttuu sen mukaan. Liikunta- ja nuoriso- sekä koulutuslautakunta ovat määritelleet iltapäiväkerhojen ryhmäkokoiksi 13 lasta / yksi ohjaaja.

Merkittävät TA-muutokset

Kirkonkylän nuorisotila muuttaa uusiin tiloihin koulukeskuksen remontin myötä ja tämä näkyy investoinneissa, laitehankinnat sekä tilan sisustus ja muu kalustus huomioitava talousarviossa. Tietokonekustannukset uudelle nuorisotilalle tuovat lisäkustannuksia.

3.6.8. TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN HALLINTO

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	196	231	235	235	235	247	259
Toimintakulut	-305	-431	-381	-381	-381	-429	-443
Toimintakate	-109	-200	-146	-146	-146	-182	-184

Vastuhenkilö

Kunnaninsinööri Tapio Kauppila

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Teknisen toimen vastuulla on teknisten palveluiden tuottaminen ja ylläpitäminen kuntalaisille sekä oman organisaation käyttöön taloudellisesti ja laadukkaasti. Tekninen toimi kehittää yhdyskuntarakennetta ja elinympäristöä, tuottaa ja ylläpitää kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarvitsemia teknisiä verkostoja ja toimitiloja sekä huolehtii turvallisuudesta ja vesihuollon järjestämisestä. Kunnan asukasluvun voimakas kasvu asettaa haasteita erityisesti koulu- ja päivähoitotilojen lisärakentamiselle. Myös infran rakentaminen työllistää teknistä tointa joka vuosi suunnitelmakauden aikana. Paineet laajentaa verkostoja toiminta-alueiden ulkopuolelle kasvavat koko ajan. Toiminnan painopistealueena tuleekin olemaan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, jotta yksikkökustannukset saadaan pienemmiksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Laadukkaiden palveluiden tuottaminen	Asiakaspalautteet	
Nopeat, kilpailukykyiset palvelut	Seutukunnan mittarit	

Keinot ja panostukset

Etsimme myöskin vaihtoehtoisia palveluiden tuottamistapoja. Erityisesti toimimme hyvässä yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten yhteistyötahojen kanssa. Tiivis mukanaolo seutuyhteistyössä mahdollistaa erilaisten taloudellisten mittareiden vertailun lähikuntien kanssa. Mukanaolo erilaisissa hankintarenkaissa mahdollistaa myöskin hankintojen keskittämisen ja samalla hintojen / hankintojen paremman kilpailuttamisen. Pieni taloudellinen panostus yhteistyöhön tuo sijoitetun pääoman monin verroin takaisin.

Merkittävät TA-muutokset

Teknisen hallinnon puolella ei ole mitään suuria merkittäviä TA-muutoksia suunnitelmakaudella. Talousarviosuunnitelmassa vuosille 2009 – 2011 ei ole varauduttu juurikaan henkilöstömuutoksiin. Tässä yhteydessä on todettava, että työmääriin nähden tekninen toimisto toimii aivan minimi henkilöstöllä ja lisäksi teknisen toimen ammattimiesten suhteen olisi syytä varautua yhden henkilön lisäykseen, koska yksi miehistä on osa-aikaeläkkeellä. Tämä vaikeuttaa varsinkin kesäaikaan huomattavasti toimintaa ja toimintavarmuus kärsii. Myöskään Vesilahden kunnan palveluksessa ei ole yhtään varsinaisesti vesi- ja viemärlaitokseen perehtynyttä henkilöä, joten häiriötilanteessa saattaa tulla suuria ongelmia.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

KIINTEISTÖTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	638	704	719	719	719	755	793
Toimintakulut	-626	-700	-729	-729	-729	-766	-804
Toimintakate	12	4	-10	-10	-10	-11	-11

Vastuhenkilö

Kunnanrakennusmestari Matti Kauppila

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kiinteistötoimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta ja rakentamisesta, peruskorjauksesta ja teknisestä kunnossapidosta. Lisäksi tehtäväkenttään kuuluu myös liikuntapaikkojen hoito.

Painopistealueena on erityisesti kiinteistöjen pitäminen hyvässä ja käyttäjille terveellisessä kunnossa. Erityisesti kiinnitetään huomiota kiinteistöjen energiankulutukseen, koska erityisesti sähköenergian ja lämmityspolttoöljyn hinnat ovat vuosittain voimakkaasti nousseet. Kunnan suoraan omistamien kiinteistöjen yhteenlaskettu kerrosala on noin 25 000m². Vaikka kiinteistöjen lukumäärä ei vuosittain paljoa kasva, kasvaa kuitenkin yksittäisten kiinteistömassojen koko ja niiden tekninen hallinta asettaa yhä suurempia haasteita.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Käyttäjien tarpeiden ja resurssien riittävyyden tasapaino	Nykyarvo säilytetään. Kiinteistökatselmuksot vuosittain.	
Ylläpito- ja korjaustöiden joustava suorittaminen	Kuntoarvioita laaditaan vuosittain tarpeen mukaan.	
Taloudelliset toimintatavat tutkimalla eri toimintatapoja ja kilpailuttamalla.	Kustannukset keskitasoa	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Sähkön kulutus	2200 MWh	2200 MWh	2300 MWh

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Lämpöenergian kustannukset / €	120 000	134 600	150 400
Sähkön kustannukset / €	198 600	173 600	166 200

Keinot ja panostukset

Kiinteistöhoitajia opastetaan ja koulutetaan uusien laitteiden käytössä. Hyödyntämällä parhaalla mahdollisella tavalla uusien kiinteistöjen taloautomaatiojärjestelmiä, pystytään uusilla tarkoilla laitesäädöillä energiakustannuksia säästämään oleellisesti. Uusilla laiteilla on mahdollista esim. yhdestä kohteesta säätää muiden kiinteistöjen ilmanvaihtoa ja lämmitystä. Keskitetyn ohjausjärjestelmän piiriin kuuluvat mm. terveyskeskus, koulukeskus, Narvan monitoimitalo ja Ylämäen päiväkot.

Merkittävät TA-muutokset

Talousarvioon ei ole laitettu mitään merkittäviä muutoksia. On lähdetty siitä, että em. keinoilla ja panostuksella pyritään kustannukset pitämään kurissa, kun asioihin paneudutaan. Todettakoon tässä yhteydessä, että molemmissa kiinteistöissä (terveyskeskus ja koulukeskus) on useamman vuoden ajan tapahtunut rakentamista ja koululla tapahtuu vielä vuoden 2009 puolellakin. Tästä syystä energiakustannuksista ei saa oikeata kuvaa ennen kuin kiinteistöt ovat täysin valmiita ja rakennusaikaista, talviaikaista suurta energiakulutusta ei enää ole.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

LIIKENVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	2	1	2	2	2	2	2
Toimintakulut	-91	-91	-100	-100	-100	-105	-110
Toimintakate	-89	-90	-98	-98	-98	-103	-108

Vastuhenkilö

Kunnanrakennusmestari Matti Kauppila

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Painopistealueena ovat kunnan hoitamat kaavatiet ja yleiset alueet. Kaavojen valmistuttua on tavoitteena rakentaa nopeasti alueelle tieverkosto valaistuksineen. Päälylystystyöt tehdään, kun alue on pääosin rakennettu. Hoitotyöt tehdään pääasiassa ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta, koska kunnalla ei ole tähän riittävää kalustoa. Järjestäytyneille yksityisteille maksetaan yksityistieavustusta erikseen päätetyn luokituksen mukaisesti. Lisäksi tiekunnan on mahdollista hakea ns. korjausavustusta esim. siltojen kunnostamiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Kadut ja muut yleiset alueet tarvetta vastaavassa kunnossa	80% käyttäjistä tyytyväisiä Laaditaan teille hoitoluokitus	
Laadukkaat asunto- ja yritysalueet	Palaute pääasiassa positiivista.	
Parantunut liikenneturvallisuus, erityisesti kevyenliikenteen osalta	Kunnan katuverkolla ei tapahdu kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtavia onnettomuuksia.	
Puistojen ja puistometsien maisemallinen siisteys, viihtyisyys, turvallisuus ja monimuotoisuus	80 % käyttäjistä tyytyväisiä Leikkivälineiden vuosittainen lakisääteinen tarkastus	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Kunnan kunnossapitämät kadut ja tiet	26 km	28 km	30km
Tievalaistuksen rakentaminen	70 kpl	50 kpl	30 kpl
Kaavateiden päälylystäminen	7000 m ²	-	7000 m ²

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Teiden kunnossapito €/km	1040€	(1.9.200 8) 400€	938€
Tievalot €/km	700€	645€	600€

Keinot ja panostukset

Turvallisuuden parantamiseksi kunnan pitämillä yleisillä teillä parantaa näkyvyyttä risteysalueella, selvitetään uusien liikennemerkkien tarve, rakennetaan tarvittaessa ajohidasteita. Yleisesti parannetaan kevyenliikenteen olosuhteita ja kiinnitetään kaikessa suunnittelussa huomiota kävely- ja pyöräilymahdollisuuksien parantamiseen ja liikenneturvallisuuteen yleisesti. Tievalaistuksen energiakustannuksia saadaan oleellisesti alennettua parantamalla valaistuksen ohjausjärjestelmiä. Jossain vaiheessa on myös syytä tutkia automaattisen ohjausjärjestelmän hankkimista, koska tievalokeskuksia on niin paljon. Tällä hetkellä automaattisen ohjausjärjestelmän vuokra Vesilahdessa olisi noin 460€/kk, jos sopimuskausi olisi 5 vuotta.

Merkittävät TA-muutokset

Koska kaavateiden kunnossapitokustannukset pääosin koostuvat talviaurauksesta, ei talousarvioehdotukseen ole esitetty suuria muutoksia. Esitetyn summan pitäisi riittää myös suurempi lumisena talvena. Keskimäärin on kuitenkin ollut niin, että jos ei ole aurauksia niin on liukkauden torjuntaa, joten loppusummassa ei ole suuria eroja. Kaikki kunnossapitotyöt teetetään urakoitsijalla tuntiveloituksella, joten jos ei ole kunnossapitotyötä, ei ole myöskään kunnossapitokustannuksia.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

LIIKELAITOKSET

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	219	233	270	270	270	284	298
Toimintakulut	-211	-221	-230	-230	-230	-242	-254
Toimintakate	8	12	40	40	40	42	44

Vastuhenkilö

Kunnaninsinööri Tapio Kauppila

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Vesi- ja viemärlaitoksen tehtävänä on toiminta-alueellaan turvata asiakkaidensa laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällinen saatavuus sekä huolehtia viemäriveresien poisjohtamisesta ja käsittelystä huomioiden vesien- ja ympäristönsuojelulliset tavoitteet.

Vesi- ja viemäriverkostoa on Vesilahden kunnan alueella noin 34 kilometriä. Vanhimmat verkostot ovat noin 30 vuotta vanhoja. Verkostojen hoitoon tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta niiden toimintakunto pysyy moitteettomana.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Veden hankinnan turvaaminen	Veden määrän hallittu kasvu Tampereen – ja Valkeakosken seudun vedenhankinta-yhteistyön jatkaminen	
Vedenjakelun ja viemäroinnin toiminnan parantaminen, kapasiteettitarkastelu	Vesihuoltosuunnitelman päivittäminen, jonka avulla määritellään tulevat investointitarpeet liittymämäärien kasvun mukaisesti. Vesihuollon toimintavarmuustarkastelun laatiminen ympäristökuntien kanssa.	
Veden laatu	Lakisääteinen tarkkailu-ohjelma, terveystarkastaja valvoo	
Vesi- ja viemärlaitoksen toiminta kannattavaksi	Käyttömaksujen hallittu korottaminen	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Liittyjien määrä (tällä hetkellä noin 650 kpl)	93 kpl	(4.9. mennessä) 34 kpl	60 kpl
Ostettu vesimäärä	n.70 000 m ³	(tilanne 1.9.) 34 000 m ³	72 000 m ³
Käyttömaksut (alv0%)	käyttövesi 1,35 €/m ³ jätevesi 1,53 €/m ³	käyttövesi 1,55 €/m ³ jätevesi 1,80 €/m ³	käyttövesi 1,80 €/m ³ jätevesi 2,05 €/m ³

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Laitoksen tuloksen oleellinen paraneminen	tappio noin 200 000 €		

Keinot ja panostukset

Koska linjapituudet suhteessa liittyjämääriin ovat erittäin pitkät, on käytännössä lähes mahdottomuus oleellisesti vähentää käyttökuluja. Kaikki käyttövesi ostetaan Lempäälän kunnalta ja siitä maksetaan 70 % kunnan käyttömaksutaksasta. Mahdollisten vuotovesien vähentäminen vaikuttaa jonkin verran laitoksen talouteen, mutta niiden määrä on kuitenkin niin vähäinen, että kehitys on lähes olematon. Yhdyskuntarakennetta tulisi saada tiivistettyä, jotta liittyjiä verkostometriä kohti olisi enemmän. Taksoja korotetaan hallitusti, mutta kuitenkin pitää muistaa, että erittäin korkeat taksat eivät ole imagollisesti edullisia vesi- ja viemärlaitokselle eikä Vesilahden kunnalle. Taksojen tulisi olla linjassa naapurikuntien kanssa.

Merkittävät TA-muutokset

Talousarvioehdotukseen ei ole kirjattu mitään merkittäviä muutoksia. Lempäälän puolella on ollut käyttöveden mittalaitteissa lähes jatkuvasti ongelmia, joten osa Lempäälän vesilaskutuksista on tehty arvioiden perusteella. Lisäksi jätevesien suhteen Vesilahden puolella sijaitseva mittauspiste ei ole myöskään toiminut moitteettomasti ja laitteistoa parhailaan uusitaan.

Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma 2009

	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Liikevaihto	219337	232700	270000
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet	-85917	-98200	-102300
Palvelut	-79353	-85200	-91000
Henkilöstökulut			
Palkat	-28718	-30000	-30207
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-4730	-5400	-4742
Muut henkilöstökulut	-2023	-2100	-2106
Muut kulut	-10550	0	0
Suunnitelmapoistot	-293895	-236900	-210800
Liikeliikemää(-alijäämä)	-285849	-225100	-171155
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut	-426	-200	-400
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-286275	-225300	-171555
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-286275	-225300	-171555
Poistoeron lisäys / vähennys	0	0	0
Vapaaehtoisten varausten lisäys / vähennys	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-286275	-225300	-171555

TEKNINEN LAUTAKUNTA

PALO- JA PELASTUSTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-245	-259	-278	-278	-278	-288	-302
Toimintakate	-245	-259	-278	-278	-278	-288	-302

Vastuhenkilö

Yhteyshenkilönä Tampereen aluepelastuslaitokseen toimii kunnaninsinööri Tapio Kauppila.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Hyvä ja turvallinen elinympäristö	Hälytysten määrä	
Mahdollistaa tehokas toiminta	Tukea palokuntien kalustohankintaa/kaluston uusimista	
Turvata paikallinen toiminta	Toiminnan mahdollistaminen kunnassa	
Valmiussuunnittelun kehittäminen ja ajantasaistaminen	Valmiussuunnitelmien tarkistus vuosina 2009-2010	

Keinot ja panostukset

Kunta tarjoaa puitteet Vesilahden ja Länsi-Vesilahden vpk:lle toimia, vuokraamalla omistamansa paloasemakiinteistöt Tampereen aluepelastuslaitoksen käyttöön. Kunta on päättänyt taata pankkilainan Länsi-Vesilahden vpk:n uuden miehistönkuljetusauton hankintaan.

Merkittävät TA-muutokset

Merkittäviä muutoksia palo- ja pelastustoimen talousarvioon ei ole aiemmista vuosista tullut eikä ole näköpiirissäkään, sillä Aluepelastuslaitoksen kuntakohtaiset kustannukset määräytyvät kunnan asukasluvun mukaan.

3.6.9. RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

RAKENNUSVALVONTA

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	78	68	65	65	65	68	72
Toimintakulut	-73	-92	-87	-87	-87	-100	-105
Toimintakate	5	-24	-22	-22	-22	-32	-33

TEHTÄVÄALUE

Rakennusvalvonta toimii hallinnonalansa lainsäädännön edellyttämänä lupaviranomaisena.

Rakennusvalvonta huolehtii rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena.

Vastuhenkilö

Vs. Rakennustarkastaja Jaakko Haavisto

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toimikaudella 2009 -2011 rakennusvalvonnan toiminta jatkuu pääosin entisenlaisena. Panostetaan rakennuslupahakemusten yhteydessä ennakkoneuvontaan ja suunnittelun laatuun. Kiinteistöjen osoitejärjestelmän tasoa parannetaan koko Vesilahden kunnan alueella. Määrärahaa esitetään kesätyöntekijän palkkaamiseen edellä mainittuun tarkoitukseen uudelleen vuodelle 2009. Mikäli rakentamisen määrä oleellisesti vähenee vuonna 2009, pyritään osoitejärjestelmän korjaukset tekemään vakinaisen henkilökunnan voimin. Kalustomäärärahaa on varattu autonavigaattorin hankintaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Rakennuslupahakemusten tehokas ja nopea käsittely	Käsitellä ja ratkaista rakennuslupahakemukset 14 vrk:n kuluessa siitä, kun hakemusasiakirjat ovat täydelliset	
Hoitaa rakennustyön aikaiset katselmukset viivytyksettä	Hoitaa katselmukset 1-3 päivän kuluessa ajanvarauksesta ja loppukatselmukset 1 viikon kuluessa ajanvarauksesta	
Määritellä kaikille rakennetuille kiinteistöille tarkat osoitteet.		

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Käsitellä tiejaoksen toimialaan kuuluvat hakemukset 6-8 kuukauden kuluessa hakemuksesta		

Tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
rakennusvalvonnan nettomenot / asukas	-1,21 €	5,52 €	6,94 €

Keinot ja panostukset

Rakentajien neuvontaa lisätään ennakkotarkastusmenettelyllä ainakin kunnan myymien rakennuspaikkojen osalta. Suunnittelun tasoa nostetaan vaatimalla suunnittelijoilta perehtyneisyyttä ja kokemusta ko. tehtäviin.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

YKSITYISTIET

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-66	-91	-105	-105	-105	-95	-100
Toimintakate	-66	-91	-105	-105	-105	-95	-100

TEHTÄVÄALUE

Rakennus- ja ympäristölautakunta hoitaa yksityistielaisissa tielautakunnalle määrättyjä tehtäviä.

Vastuuhenkilö

Vs. Rakennustarkastaja Jaakko Haavisto

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toimintakaudella 2009 -2011 jatketaan yksityisteiden avustamista sekä kunnossapidossa, että perusparannustoiminnassa. Yksityisteiden hallinnon vastuuhenkilöitä pyritään ohjaamaan teiden oikeaan ja oikea-aikaiseen hoitoon. Oikea-aikaisella hoidolla pyritään välttämään kalliita perusparannustoimia. Leudot talvet ovat lisänneet teiden vaurioitumista.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Yksityisteiden kunnan seuranta ja ongelmien ennaltaehkäisy	Yksityisteiden hallinnon ohjaaminen ja neuvonta	
Peruskorjausta vaativien yksityisteiden avustaminen	Perusparannusavustusten suuruus 20 % perusparannuskustannuksista	
Esim. yksityisteiden painorajoitusten yms asioiden kartoitus	Tietojen päivitys Digiroad-tietokantaan	

Tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
kunnossapitoavustukset €	66315	65000	70000
perusparannusavustukset €		35000	20000

Keinot ja panostukset

Yksityisteiden hallintoon osallistuville lähetetään tietoa oikeasta tienhoidosta. Järjestetään vuoden aikana tilaisuus yksityisteiden hoidosta (asiantuntijaluennoitsija).

Merkittävät TA-muutokset

Perusparannusavustusten määrärahaa nostetaan. Avustushakemuksia on saapunut 10 kpl.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

YMPÄRISTÖNSUOJELU

TALOUS 1.000€							
	TP 2007	TA 2008	HK TA 2009	KH TA 2009	KV TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	2	1	1	1	1	1
Toimintakulut	-34	-47	-57	-57	-57	-65	-66
Toimintakate	-34	-45	-56	-56	-56	-64	-65

Tehtäväalue

Ympäristönsuojelu toimii hallinnonalansa lainsäädännön edellyttämänä lupaviranomaisena. Ympäristönsuojelu huolehtii luonnon-, ilman- ja vesiensuojelusta, meluntorjunnasta sekä jätehuollon valvonnasta niin, että turvataan kestävästi kehittyvä, terveellinen ja viihtyisä ja luontosuhteiltaan monimuotoinen luonnon ympäristö.

Vastuhenkilö

Ympäristönsuojelusihteeri Kaija Kuivasniemi

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toimintakaudella 2009–2011 ympäristönsuojelun tärkeimpänä painopistealueena on vesiensuojelun edistäminen. Vuonna 2007 aloitettua Vesilahden järvien fysikaaliskemiallisen laadun tutkimuksia jatketaan ja vuonna 2009 teetetään fysikaaliskemialliset tutkimukset niistä järvistä, joista tutkimusta ei ole tehty vuosina 2007 tai 2008. Vesiensuojelun edistämiseksi kunnan yhteisöille varataan pieni kunnostusavustusmääräraha omatoimisiin vesistönnkunnostuksiin (mm. vesikasvien niitot tai mahdollisesti ruoppaukset). Vuosina 2009 -2010 pyritään toteuttamaan Lammasniemeen kunnan maalle kosteikko vähentämään erityisesti Sakaselän alueelle tulevaa kuormitusta. Muita ympäristönsuojelun painopistealueita toimintakaudella ovat Vesilahden arvokkaiden luontokohteiden päivittäminen. Ympäristön siistimiseksi on varattu määrärahaa roskaantuneen alueen puhdistamiseen teettämishakua käyttäen yhden roskaamistapauksen osalta. Lisäksi panostetaan aktiivisesti vesiosuuskuntahankkeiden ohjaamiseen, haja-asutuksen jätevesiasioihin liittyvään neuvontaan sekä Koskenkylän osayleiskaavaa varten tarvittavan luonto- ja virkistyskäyttöselvityksen tekoon.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
Vesilahden järvien ja niiden valuma-alueiden vedenlaadun seuranta ja ongelmien ennaltaehkäisy.	Vesinäytteiden otto noin 15 - 20 järvestä.	
Alhonselkään, Laukon-selkään ja Sakaselkään kohdistuvan hajakuormituksen vähentäminen.	Kosteikkojen ja suojavyöhykkeiden perustamisen aktiivinen markkinointi ja esimerkiksi kosteikon perustaminen Tuonenojalle Lammasniemeen kunnan maalle. Seurataan erityisympäristötukihakemusten määrää.	
Kunnostustarpeessa olevien vesistöjen kunnostaminen yhteisöjen toimesta.	Avustetaan rahallisesti yhteisöjen omatoimisia kunnostushankkeita (mm. vesikasvien niitot). Seurataan avustushakemus-	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2009
	ten ja toteutettujen kunnostusten määrää.	
Aktiivinen neuvonta- ja ohjaus haja-asutuksen jätevesien käsittelyn parantamiseksi.	Vesiosuuskuntien markkinointi asukkaille, neuvonta- ja yleisötilaisuuksien järjestäminen, tiedottaminen paikallislehdessä.	
Vesilahden arvokkaiden luontokohteiden päivitys	Luontokohteiden kartoitus maastossa ja raportin teko.	
Luontoselvitysten teko kaavoituksen tarpeisiin	Koskenkylän osayleiskaavan valmisteluun liittyvä luontoselvitys.	
Ympäristöluvut käsitellään lautakunnassa neljän kuukauden kuluessa vireille tulosta.	Seurataan ympäristölupien käsittelyaikoja.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Lausunnot rakennus- ja toimenpidelupahakemuksiin liittyvistä jätevesijärjestelmistä käsitellään viikossa.			20
Neuvonta- ja yleisötilaisuuksien määrä vuodessa			3
Luontoselvitysten teko vuodessa			1
Vesien kunnostusavustusten määrä			3

Taloudelliset tavoitteet	TP2007	TA2008	TA2009
Ympäristönsuojelun menot/ asukas	8,2 €/ as (4086 as)	11€/ as (4256 as)	15€/as (4256 as)

Keinot ja panostukset

Määräaikaisen ympäristösuunnittelijan virkaa esitetään vakinaistettavaksi vuoden 2009 alusta. Ympäristösuunnittelija toimii rakennusvalvonnan apuna jätevesijärjestelmien tarkastamisessa sekä jätevesijärjestelmiin liittyvässä neuvonnassa ja ohjauksessa. Muita tehtäviä on mm. vesistöhankeisiin osallistuminen, vesiosuuskuntien perustamisen ohjaus, kaavoitukseen ja ympäristönsuojeluun liittyvien luontoselvitysten teko.

Merkittävät TA-muutokset

Asiantuntijapalveluihin esitetään määrärahaa varattavaksi Vesilahden järvien vedenlaadun seurantaan (vuonna 2007 aloitetun seurannan loppuunsaattaminen).

Erillismäärärahaa esitetään pienimuotoisten vesistökuunnostushankkeiden avustamiseen (esim. vesikasvien niitot) ja roskaantuneen alueen puhdistamiskustannuksiin teettämishukkaa käyttäen.

Koko kunta yhteensä

Talous 1000 €							
	TP2007	TA2008	HK-TA2009	KH-TA2009	KV-TA2009	SV2010	SV2011
Toimintatuotot	3 944 827	4 386 700	4 881 605	4 881 605	4 881 605	4 767 873	4 858 792
Toimintakulut	-19 700 143	-21 149 900	-22 920 763	-22 920 763	-22 920 763	-23 640 362	-24 272 627
Toimintakate	-15 755 316	-16 763 200	-18 039 158	-18 039 158	-18 039 158	-18 872 489	-19 413 835

Yllä olevassa taulukossa on kaikki (sisäiset + ulkoiset) kunnan toimintatuotot ja toimintakulut ja näiden erotus. Erotus on kunnan toimintakate, ns. käyttötalouden nettomenot.

Tuotot kasvavat 11,3 %

Kulut kasvavat 8,4 %

Toimintakate kasvaa 7,6 %